№ 9 Rok XVII. Włocławek, czwartek 12 stycznia 1939 r. Cena 10 gr.

WŁ...
ADMINISTRACJA
Przedmiejska 20
Telefon № 11-00

Express Kujawski

Redaktor w sprawach pisma przyjmuje w Redakcji przy ulicy Brzeskiej № 20 od godziny 14-ej do godziny 15-ej codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt.
Redakcja rękopisów niezastrzeżonych nie zwraca i zastrzega sobie prawo zmian.

Wymowne wskazania

Poznań, 11. 1.

Na Zamku w Warszawie, w siedzibie Głowy Państwa, z okazji składania życzeń noworocznych, padły słowa, których wymowa jest poważna i których oddźwięk w społeczeństwie będzie też niewątpliwie wielki.

Dziekan korpusu dyplomatycznego, nuncjusz apostolski w swojej przemowie z naciskiem podkreślił „ciężkie przejścia roku ubiegłego, które postawiły przed oczyma zatrwożonych narodów widmo wojny, gotowej do rozpętania bezprzykładnej katastrofy".

Odpowiedź p. Prezydenta Rzeczypospolitej objęła też poruszone przez dziekana korpusu dyplomatycznego zagadnienie, tak dominujące w tej chwili nad wszystkimi innymi, zagadnienie wojny i pokoju.

„Polska — zadeklarował P. Prezydent — zmierza niestrudzenie do współpracy pokojowej ze wszystkimi swymi sąsiadami, którzy okazują dobrą wolę, a polityka ich świadczy o pragnieniu porozumienia. Z innymi państwami Polska pragnie również utrzymać zawsze najbliższe stosunki we wspólnym wysiłku, zmierzającym do utrwalenia pokoju, tak nam wszystkim drogiego".

Nie ma w tych słowach nic niezwykłego i nowego. Są one tylko sformułowaniem i powtórzeniem zasady, będącej od dawna wytyczną naszej polityki wobec świata ościennego. Od chwili ustalenia po wojnie naszego położenia w tym rejonie Europy, który zamieszkujemy, dawaliśmy stale i dajemy wciąż dowody jak najbardziej pokojowych intencji, dalekich od wszelkich myśli agresywnych, co też niemal pierwsi w Europie realizowaliśmy w formie paktów o nieagresji, zawartych z naszymi sąsiadami.

Równocześnie z tą głęboką wolą utrzymania pokoju, nie baczenia na strukturę wewnętrzno - polityczną u innych państw, stronienia od chęci wpływania na różne struktury ideologiczne — wykładnią naszej polityki stała się zasada: cudzego nie chcemy, swego nie damy...

To też cały świat winien sobie uświadomić, że nasze najszczersze i najgłębsze intencje pokojowe nie są bynajmniej równoznaczne z rezygnacją lub brakiem woli obrony naszych państwowych i narodowych interesów.

Kresem bowiem naszej woli pokoju była i jest obrona żywotnych interesów Polski, a hasło obrony Polski w imię niewzruszonej zasady — swego czasu przez Wodza Naczelnego wyrażonej — że nie tylko szaty, ale i guzika od niej nikomu nie damy — stało się pewnikiem, przenikającym wszystkie mózgi i serca polskie.

To też w myśli tej właśnie zgody, przystąpiliśmy do rozbudowy naszych sił wewnętrznych, do zespolenia naszej siły gospodarczej, społecznej, kulturalnej; wkroczyliśmy — jak to nam Wódz Naczelny przykazał — na drogę stworzenia „zorganizowanej, jednolicie kierowanej woli", na drogę, która winna nas „doprowadzić do wyzwolenia sił moralnych i twórczych w narodzie, do skupienia ich, do wytworzenia nowych wartości, których nam tak bardzo potrzeba".

Ten sam też motyw, który od 26 maja 1936, kiedy z nim wystąpił przed społeczeństwem Marszałek Śmigły - Rydz, stał się zasadniczym rysem i kierunkową linią naszych zamierzeń wewnętrzno - politycznych — brzmi w słowach, wypowiedzianych w niedzielę na Zamku przez Naczelnego Wodza. Wyraził on imieniem sił zbrojnych P. Prezydentowi, jako naczelnemu ich zwierzchnikowi, życzenie, ażeby Rzeczpospolita w roku 1939 kroczyła silnym, pewnym i niezachwianym krokiem ku dalszemu rozwojowi wewnętrznemu.

Mieści się w tym życzeniu Wodza Naczelnego wyraźny apel do całego społeczeństwa polskiego, do najszerszych rzesz ludności państwa.

Mówią te słowa do nas wszystkich: jesteśmy zwolennikami pokoju; nie mamy wobec nikogo żadnych zaczepnych zamiarów; dla zapewnienia sobie bezpieczeństwa, dla całkowitej obrony zasady, że ani guzika ze swej szaty nie damy, stwarzamy sobie oparcie w naszej sile zbrojnej; uświadamiamy sobie jednak równocześnie w całej pełni, że ani nasze intencje pokojowe, ani potencjał naszej siły obronnej nie są jeszcze wszystkim, że do nich trzeba jeszcze dołączyć tak ważny czynnik, jak „silny, pewny i niezachwiany krok ku dalszemu rozwojowi wewnętrznemu" — a to uczynić możemy jedynie przez zestrzelenie wszystkich wysiłków w jedno ognisko, przez zjednoczenie wszystkich zamierzeń i osiągnięć, przez poniechanie wszystkiego, co ludzi dobrej woli dzieli, a podkreślanie w czynie wszystkiego, co łączy i jednoczy.

Taka jest wymowa oświadczeń, jakie padły na Zamku w niedzielę. Rozbudowa siły i zjednoczenie wewnętrzne — oto wskazania Głowy Państwa i Wodza Naczelnego dla narodu polskiego.

Narady czterech w Paryżu

Chamberlain i Halifax w drodze do Rzymu

Paryż, 11. 1. (PAT)

O godz. 17,55 premier Chamberlain w towarzystwie premiera Daladier, lorda Halifaxa oraz min. Bonnet przybył na Quai d'Orsay, gdzie w sali rotondy odbyły się wstępne rozmowy.

W konferencji, jaka miała miejsce bezpośrednio potem, wzięli poza tym udział: sir Alexander Codogen, Maurice Ingram i ambasador W. Brytanii w Paryżu Erie Chipps ze strony angielskiej, zaś sekretarz generalny Quai d'Orsay Leger, dyrektor w ministerstwie spr. zagr. Rochat i dyrektor gabinetu ministra Bressy ze strony francuskiej. **Konferencja zakończyła się o godz. 19,05, po czym premier Chamberlain oraz lord Halifax opuścili w towarzystwie premiera Daladier oraz min. Bonnet Quai d'Orsay, udając się na dworzec.**

Po drodze publiczność żywo manifestowała na cześć brytyjskich mężów stanu, którzy opuścili Paryż o godz. 19,30.

Po konferencji wydany został następujący komunikat oficjalny:

„W przejeździe przez Paryż udający się do Rzymu premier Chamberlain i lord Halifax skorzystali z okazji, aby odbyć na Quai d'Orsay rozmowę z premierem Daladier i min. Bonnet. Rozmowa ta pozwoliła potwierdzić w całej pełni ogólną zgodność poglądów, ustaloną już poprzednio między obu rządami".

Powitanie w Genui

Rzym, 11. 1. (PAT)

Premier Chamberlain i lord Halifax zostali powitani dziś o godz. 10 rano w Genui przez członków rządu włoskiego, którzy wsiedli do pociągu gości angielskich i kontynuowali podróż. Przyjazd do Rzymu nastąpi w godzinach popołudniowych.

Do Rzymu przybyło wielu specjalnych wysłanników agencyj i dzienników zagranicznych.

Paryski korespondent „Tribuny", omawiając spotkanie francusko - angielskie w Paryżu przed rzymską wizytą pisze, **że w łonie rządu francuskiego istnieją rozbieżności w ocenie obecnej sytuacji międzynarodowej.** Zdaniem min. Bonneta, należy przewidywać, że po paryskiej wizycie Ribbentropa i po podpisaniu deklaracji francusko-niemieckiej, **Niemcy nie będą popierać zbyt wydatnie włoskich zamierzeń w sprawach kolonialnych i śródziemnomorskich, natomiast premier Daladier — wedle „Tribuna" — uważać ma sytuację za poważną.**

W kołach, zbliżonych do ambasady angielskiej w Rzymie, oceniają optymistycznie widoki rozmów brytyjsko - włoskich, przewidując, **że przyczynią się one poważnie do zacieśnienia współpracy i przyjaźni pomiędzy W. Brytanią a Włochami w duchu układów wielkanocnych.**

Przed wizytą w Watykanie

Citta del Vaticano, 11. 1. (PAT).

W związku z mającą nastąpić wizytą **premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa w Watykanie** przypominają tu, że w latach ostatnich składali w Watykanie wizyty następujący wysocy dostojnicy brytyjscy:

W roku 1903 przyjęty był przez papieża Leona XIII **król Edward VII**, w roku 1916 przyjęty był przez papieża Benedykta XV **premier Asquith**, w roku 1918 złożył papieżowi Benedyktowi XV wizytę **książę Walii**, późniejszy **król Edward VIII**, w roku 1923 papież Pius XI przyjął **króla Jerzego V wraz z królową.**

Protokół, dotyczący obecnej wizyty, opracowany został wyłącznie dla Chamberlaina, jako premiera brytyjskiego, któremu towarzyszyć będzie minister spraw zagranicznych Halifax i poseł angielski przy Watykanie. Funkcje tłumacza w rozmowie z papieżem pełnić będzie delegat apostolski w Londynie msgr. Godfrey. **Po wizycie u papieża premier angielski przyjęty będzie przez sekretarza stanu kardynała Pacelli. Po południu kardynał Pacelli rewizytować będzie premiera Chamberlaina.**

Utworzenie pasa neutralnego

na pograniczu węgierskim

Budapeszt, 11. 1. (PAT)

Jak donoszą z kół poinformowanych, rokowania wojskowej komisji i mieszanej węgiersko-czeskiej w sprawie zajść w Munkaczu **doprowadziły do porozumienia.**

Władze czeskie wyraziły **zgodę na opróżnienie części terytorium dokoła Munkaczu, przez co stworzona zostanie między Węgrami a Czechosłowacją na tym odcinku strefa neutralna.** Wojsko węgierskie pozostanie na dotychczas zajmowanych stanowiskach. Nastąpi wymiana jeńców. Czechosłowacja zwróci zabrany sprzęt wojenny i inne przedmioty.

Na temat kwestii indydentu granicznego odbędą się jeszcze **dalsze rokowania.** Mieszana komisja wojskowa czesko-węgierska zbierze się na następne posiedzenie 12 stycznia. Prace jej mają być zakończone do dnia 15 stycznia.

Spisek na życie króla Karola

Przedwczesny wybuch bomby w pałacu królewskim

X Londyn, 11. 1.

„Daily Telegraf" podaje, że cztery dni temu t. j. w sobotę 7 stycznia wykryto **spisek na życie króla Karola.**

Spisek miał być uplanowany rzekomo wciągnęła do „Żelazną Gwardię", do nich służbę pałacową.

Przedwczesny wybuch bomby w pałacu królewskim w Bukareszcie udaremnił cel zamachu. Nastąpiło wówczas odkrycie spisku i zamachu.

Podobno fakty te spowodowały opóźnienie wizyty króla Karola z regentem Jugosławii ks. Pawłem.

Wydarzenia na południowym wschodzie Europy świadczą, że bez uregulowania ostatecznego problemów ważnych, balkanizacja stosunków w tych krajach jest potrzebą tych, którzy nie wyrzekli się wojny.

Podpalacze Europy działają.

Wang-Czing-Wei zaginął

Tokio, 11. 1. (ATE).

Według doniesień otrzymanych z Hanoi b. wicepremier chiński Wang-Czing-Wei zmienił miejsce pobytu. Były minister w przebraniu ubogiego handlarza chińskiego udał się wraz z dwoma towarzyszami na



Chiński generał układa się z Japonią. Generał Wang - Ching - Wei został wykluczony z Kuomintangu za tajemne układy z Japonią o zawieszenie broni. Wang-Ching Wei piastował wysokie godności w rządzie chińskim.

przedmieście Hanoi, gdzie zamieszkał w ubogim mieszkaniu. Otoczenie Wang-Czing-Weia składa się obecnie z 8 osób.

Rezydent chiński w Saigonie jest zaniepokojony działalnością zwolenników Wang-Czing-Weia, z drugiej jednak strony Wang-Czing-Wei żyje w obawie zamachu na swoje życie.

Nowy rekord lotniczy

Rzym, 11. 1. (PAT).

Samolot włoski typu Savoia - Maronetti zaopatrzony w 3 motory Alfa-Roneo ustalił światowy rekord szybkości na przestrzeni 2000 km. z obciążeniem 10 ton.

Dotychczas nie podejmowano próby ustalenia tego rodzaju rekordu, ze względu na związane z tym trudności. Samolot pilotowany był przez kapitanów Prota i Bertocco. Poza tym na pokładzie znajdował się mechanik i pasażer. Lot trwał około 6 godzin i osiągnięta została średnia szybkość 331 km/godz. Trasa wiodła z Santa Marinella przez Neapol i Mont Cave z powrotem do Santa Marinella.

Włoski związek aeronautyczny przesłał dokumenty lotu do międzynarodowej federacji aeronautycznej dla zatwierdzenia rekordu.

Król Leopold w Paryżu

Paryż, 11. 1. (PAT).

Król Belgów Leopold III wraz z królową - matką Elżbietą przybył wczoraj w południe z Beaulieu Sur Mer do Paryża. Królowa - matka Elżbieta udała się bezpośrednio w dalszą drogę do Brukseli. Król Leopold natomiast odjechał z dworca lionskiego samochodem do ambasady belgijskiej w Paryżu.

Sprawa uchodźców żydowskich

Berlin, 11. 1. (PAT).

Prezes międzynarodowego komitetu pomocy uchodźcom amerykańskim Ruglee przybył dziś rano do Berlina. Celem podróży jest zbadanie możliwości nawiązania współpracy pomiędzy komitetem eviańskim a Niemcami. Jak słychać, w ciągu kilkudniowego pobytu w Berlinie Ruglee zamierza przeprowadzić szereg rozmów z ambasadorami Francji, Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Ruglee ma również zamiar odwiedzić prezesa Banku Rzeszy dr. Schachta

Głód w Sowietach

Paniczne nastroje — Ograniczona sprzedaż żywności

Moskwa, 11. 1. (ATE).

Zeszłoroczna posucha już obecnie wywołała w ZSRR falę głodu, która ogarnęła obwody: saratowski, czkałowski (d. orenburski), kujbyszewski (d. samarski), autonomiczną republikę Niemców Nadwołżańskich (m. Engels) i stalinogradzki — na Powołżu; woroszyłowgradzki i charkowski — na Ukrainie; homelski, mohylewski i witebski — na Białorusi; rostowski (nad Donem) i część Kaukazu północnego oraz Kazachstan w Azji środkowej.

Zjawisko głodu w specjalnie ostrej formie występuje na Powołżu, Kubanie i Ukrainie. W obwodach tych rząd sowiecki organizuje specjalne komitety pomocy głodującej ludności pod nazwą „komitetów walki z suszą". Komitety te organizują punkty odżywiania we wsiach szczególnie dotkniętych klęską głodu. Punkty odżywiania uruchomiono już na Ukrainie we wsiach: Nowoswierdłowsk, Rajgród, Ochtirka, Gorodyszcze.

Jednocześnie **ograniczono poważnie sprzedaż artykułów żywnościowych w miastach. Zarządzenia te wywołały panikę.** Przed sklepami formują się ogonki, składające się z 400—500 osób. Ludność momentalnie rozchwytuje wszelkie dostarczone do sklepów państwowych produkty.

Paniczne nastroje na tle głodu wzrastają naskutek stwierdzenia faktu wykonania tegorocznego planu magazynowania zboża zaledwie w wysokości 35 proc.

Ks. Wołoszyn ubolewa

Echa zajść przed konsulatem polskim w Sewliuszu

Praga, 11. 1. (PAT)

W wyniku protestu charge d'affaires R. P. w Pradze w sprawie demonstracji przed konsulatem polskim w Sewliuszu, **premier „rządu" Rusi Podkarpackiej Wołoszyn złożył osobiście kierownikowi konsulatu R. P. w Sewliuszu wyrazy ubolewania, przepraszając go za karygodny wybryk ochotniczych formacyj karpatoruskich.**

O godz. 15,20 stawili się poza tym w konsulacie z polecenia Wołoszyna **przedstawiciele władz karpotoruskich, składając wyrazy ubolewania z powodu incydentu i zapewnienia, iż podobne zajścia się nie powtórzą.**

Równocześnie, nawiązując do przeproszenia, złożonego przez „rząd" Rusi Podkarpackiej, **czeskosłowackie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło wobec poselstwa R. P. w Pradze wyrazy żywego ubolewania,** zapewniając, że wdrożone zostało ostre śledztwo, w wyniku którego sprawcy **zostaną surowo ukarani.**

Węgry uznały Mandżukuo

Singking, 11. 1. (PAT).

Urzędowo donoszą, że premier Mandżukuo Czang-Czing-Hui poinformowany został przez rząd węgierski o formalnym uznaniu państwa Mandżukuo przez Węgry.

Zwolnieni szoferzy spowodowali wielką katastrofę kolejową

Moskwa, 11. 1. (ATE).

Na 6-ym kilometrze północnej linii kolejowej (Moskwa — Archangielsk) **wydarzyła się wielka katastrofa kolejowa.**

Na przejeździe kolejowym **pociąg dalekobieżny do Archangielska i pociąg elektrycznej kolei dojazdowej, idący do Moskwy wpadły na dwa ciężko naładowane samochody ciężarowe, które nagle zatrzymały się na torze. W katastrofie wiele osób zostało zabitych, ponadto są liczni ranni,** jednakże liczba ofiar nie została dotychczas podana do wiadomości.

Dochodzenie wdrożone przez kierownika moskiewskiego oddziału komisariatu spraw wewnętrznych Sołowiewa ustaliło, **że katastrofa została spowodowana umyślnie przez szoferów, którym wypowiedziano pracę na podstawie ostatnich dekretów.**

Herriot ponownie wybrany

przewodniczącym izby deputowanych

Paryż, 11. 1. (PAT).

Pierwsza tegoroczna zwyczajna sesja **Izby deputowanych** otwarta została o godz. 15,40 przez najstarszego wiekiem deputowanego, Salles.

Salles, otwierając posiedzenie, **wygłosił przemówienie, w którym podkreślił przywiązanie Francji do pokoju oraz złożył hołd wysiłkom pokojowym Chamberlaina.**

Cała Izba oklaskiwała te ustępy Salles'a, w których stwierdził on, iż ludność kolonialna jest mocno przywiązania do metropolii.

Nie zgodzimy się — oświadczył on — **aby oddzielono ją od nas, handlując nią jak towarem lub też zdawkową monetą.**

Następnie Izba przystąpiła do wyboru prezydium. **Przewodniczącym Izby został ponownie obrany Herriot 421 głosami,** zaś wiceprzewodniczącym — Ducos (radykał), Paulin (socjalista), Monin (socjalista) oraz Buyta (centrum). Przy głosowaniu **przepadł dotychczasowy wiceprzewodniczący Izby komunista Duclos.**

W tym samym czasie zebrał się również i senat, który jednak **odroczył** wybór swego prezydium do następnego posiedzenia.

Muzeum parasoli

Rzym, 11. 1. (PAT).

Organizatorzy oryginalnego "Muzeum parasoli" w Stresie zwrócili się do premiera Chamberlaina z prośbą o przesłanie do zbiorów muzealnych parasola, z którym premier angielski odbył podróż do Monachium we wrześniu r. ub.

Premier odpowiedział odmownie, stwierdzając, że jego parasol jest zbyt seryjny i zbyt zniszczony, aby mógł figurować w muzeum parasoli włoskich. Autograf listu Chamberlaina wystawiony będzie w muzeum w Stresie, którego otwarcie nastąpić ma za parę miesięcy.

Min. Beck na Zamku

Warszawa, 11. 1. (PAT).

Pan Prezydent Rzplitej przyjął w dniu 10 bm. p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

Ofensywa w Hiszpanii trwa

Burgos, 11. 1. (ATE).

Według komunikatu oficjalnego kwatery wojsk powstańczych pomimo mgły i niepogody ofensywa na froncie katalońskim rozwija się pomyślnie. W ciągu 18 dni zajęto teren o powierzchni 1500 km. kw. oraz 120 wsi. Od początku ofensywy wojska narodowe posunęły się o 80 km. naprzód i wzięły do niewoli 27.325 jeńców. Oddziały narodowe znajdują się obecnie w odległości 28 km. od Taragony.

Zamach samobójczy na scenie

Czerniowce, 11. 1. (PAT).

W jednym z teatrów bukaresztenskich młoda śpiewaczka, Dalia Farasova, podcięła sobie na scenie w czasie przedstawienia, w zamiarze samobójczym żyły.

Znów ofiary lawiny

Salzburg, 11. 1. (PAT).

Dwoje narciarzy, przybyłych z Wiednia do Gittensteinu, zostało zasypanych lawiną na wysokości 2400 m.

Pomimo natychmiastowego ratunku obie osoby poniosły śmierć.

Na widnokręgu politycznym

Zgon Romana Dmowskiego nie wywrze żadnych istotnych zmian w układzie politycznym Stronnictwa Narodowego.

Roman Dmowski był tylko autorytetem, stąd też nie zajdą żadne zmiany w hierarchii władz obecnych Stronnictwa Narodowego.

Inaczej przedstawiać się będzie sytuacja, gdy różne odłamy obozu nacjonalistycznego (ONR., Falanga) przejdą do koncepcji t. zw. "Frontu Dmowskiego" — wówczas siłą faktu nastąpią pewnego rodzaju przegrupowania władz naczelnych Stronnictwa. (PAA)

Jak się dowiaduje P. A. A., pogłoski o zmianie prezesa tegoż Stronnictwa nie odpowiadają prawdzie. Rada Naczelna Stronnictwa, która odbyła swoje ostatnie obrady w grudniu z. r. przeczy wiadomości, jakoby ks. Janusz Radziwill miał stanąć na czele Stronnictwa.

* * *

W kołach poselskich mówi się, iż zbliżona do sfer gospodarczych grupa posłów wystąpi w najbliższym czasie z projektem ustawy, mającej na celu ograniczenie udziału żydów w pracach samorządu gospodarczego.

Chodzi przede wszystkim o usunięcie żydów z szeregu komisyj (w samorządzie gospodarczym), w których mają oni zdecydowaną większość i wywierają tą drogą wpływ na politykę gospodarczą władz.

* * *

W warszawskich kołach politycznych mówi się o wznowieniu kampanii antymasońskiej, przede wszystkim zaś w najbliższym czasie ogłoszone mają być głośne swego czasu katalogi masońskie. Do wiadomości publicznej podanych ma być około 2.500 nazwisk.

* * *

W kołach zbliżonych do Str. Ludowego utrzymują, że na ostatnim posiedzeniu w Krakowie, na którym obecnym był p. Rataj, nie doszło do kompromisu między grupą krakowską partii a grupą p. Rataja. Sprawa ta rozegra się ostatecznie tego dopiero na najbliższym posiedzeniu Rady Naczelnej.

* * *

Grupa działaczy małopolskich Stron. Narodowego wystąpiła ostatnio przeciw prezesowi Stronnictwa, adw. Kowalskiemu. Zarząd główny Str. Nar. stara się, by rozdźwięki te nie pociągnęły za sobą konsekwencyj w postaci usunięcia się od czynnej pracy grona tych działaczy.

* * *

Przez kilka dni bawił w Polsce ks. Leroux, przedstawiciel komitetu obrony Grünspana. Zbierał on materiały i fotografie, dotyczące przejść żydów uciekinierów z Niemiec.

Zmiana stanowiska Włoch

„Osservatore Romano" za przyłączeniem Rusi do Węgier

Rzym, 11. 1. (PAT).

W jednym z ostatnich numerów „Osservatore Romano" ukazał się artykuł, **poświęcony zagadnieniom Rusi Podkarpackiej.**

W artykule tym autor stwierdza, że **Węgry nie zrezygnowały jeszcze ze swych rewindykacyj na Rusi Podkarpackiej,** które coraz głośniejszym echem rozbrzmiewają na łamach prasy budapeszteńskiej.

Kraj karpatoruski — pisze „Osservatore Romano" — ciąży geograficznie na południe i cały jego handel idzie w kierunku nizin węgierskich, gdzie znajdują się 4 główne miasta, z których trzy przypadły Węgrom. Obok względów geograficznych i gospodarczych za przyłączeniem Rusi do Węgier przemawiają również względy polityczne. Zajęcie Rusi przez Czechosłowację zostało umożliwione wyłącznie dzięki rewolucji komunistycznej, która miała miejsce na Węgrzech po wojnie europejskiej. Rozstrzygnięcie wiedeńskie oddzieliło część górską kraju od centrów miejskich, **pogłębiając kryzys materialny ludności górskiej oraz przecinając drogi komunikacyjne.** To też wynikiem arbitrażu jest postępująca pauperyzacja ludności, pozostałej po stronie czeskiej.

Rozwiązanie całego zagadnienia — konkluduje „Osservatore Romano" — **może nastąpić tylko przez przyłączenie Rusi Podkarpackiej do Węgier.**

Zezem

Data w radiofonii

Otrzymujemy z kół naszych czytelników liczne korespondencje w sprawach radiowych — i jedną z nich podajemy bez komentarzy. Red.

Jako pilny słuchacz Radia na t. zw. „głębokiej prowincji, zabitej malowanymi deskami", cieszę się razem z moim otoczeniem każdym sukcesem i każdą nowością wprowadzoną w program radiowy, który to program powinien być — mym zdaniem — „samowystarczalny", t. zn. by pozwolił polskiemu słuchaczowi obejść się bez słuchania zagranicznych stacyj i zwycięsko odpierał pokusy zezowania za miedzę...

Nie jestem powołany do czynienia bilansu polskiej radiofonii za ubiegły rok, ani dawania rad na przyszłość, skoro tylu speców i uczonych i sławnych ludzi w Polsce zabiega wokół ulepszenia programu z roku na rok i z sezonu na sezon.

Z naszego zaścianka patrzącemu wydaje się, że wiele się w programach radiowych na korzyść zmieniło. Przybyło prelegentów o znanych w nauce i literaturze nazwiskach, ciągną się piękne cykle, jak „Pochodnie wieków", jak „Opowieść o Bachu", najlepsza bezspornie z biograficznych opowieści o muzykach, zrealizowano postulaty Katolickich związków radiosłuchaczy przez nadawanie wszystkich ważniejszych nabożeństw, kazań adwentowych, uroczystości katolickich, przenoszeń obrazów, relikwii świętych pańskich i pod tym względem stoi polska radiofonia z pewnością jako pierwsza po watykańskiej.

Jeżeli co nie dopisuje — to humor w naszych rozgłośniach, ale to jest ogólny mankament naszego życia — bo i skądże wziąć humoru w tych ponurych czasach. Nawet Makuszyński wypłowiał.

Z pośród tegorocznych nowości programu radiowego wysunęła się na pierwszy plan radosna inowacja, której przyklasnęli wszyscy słuchacze i dla której zapomnieli i wybaczyli głośnikowi wszystkie przewiny i niedociągnięcia ubiegłego okresu. Nowością tą jest wprowadzenie do tematów radiowych kwestii żydowskiej w Polsce. Po wystąpieniu Obozu Zjednoczenia Narodowego w Sejmie z interpelacją w sprawie odżydzenia życia gospodarczego i kulturalnego — stanęli kilkakrotnie przed mikrofonem prelegenci i w słowach męskich i stanowczych wzywali społeczeństwo do realizowania programu antyżydowskiego — wskazanego przez Obóz Zjednoczenia Narodowego.

Jak skutecznym narzędziem walki z zalewem żydostwa stać się może Radio — dali najlepszy tego dowód sami żydzi — zgłaszając natychmiast przez swych posłów interpelację do ministrów...

Data nadania w grudniu pierwszej audycji w sprawie żydowskiej będzie datą przełomową w dziejach naszej radiofonii i datą zjednoczenia wszystkich słuchaczy z polskim głośnikiem. Miękkie serce polskie zapomni chętnie, co było dotąd.

Polski radiosłuchacz nie będzie wodzony na pokuszenie — by słuchać po obcych stacjach sukcesów i wyników walki podjętej z międzynarodowym żydostwem we Włoszech, Węgrzech, Rumunii, Hiszpanii, Czechach, Słowacji, Niemczech, Holandii — lecz dowiadywać się będzie, że i „nasz dom oczyszczać zaczyna się ze śmieci".

Dlatego przemówienie Prezesa Izby Przemysłowo - Handlowej p. Stefana Kałamajskiego, jako chronologicznie pierwsze w Radio wystąpienie pod hasłem spolszczenia handlu — uważać należy za datę przełomową w polskiej radiofonii.

Radiosłuchacz.

Zespoły prawników O.Z.N. rozpoczynają pracę

Lwów, 11. 1. (PAA)

Na terenie Małopolski, przy obwodach OZN. powstają zespoły prawników, przystępujących do prac organizacyjnych i propagandowych. W Stryju np. z incjatywy przewodniczącego zespołu, notariusza L. Adama, powstała sekcja udzielania niezamożnym członkom OZN. bezpłatnie porad prawnych.

Doniosły okólnik

Uregulowanie społecznej akcji wczasów pracowniczych

Poznań, 11. 1.

Skrócenie dnia pracy i wprowadzenie ustawowych urlopów nabiera dla pracowników właściwego znaczenia dopiero wówczas, **kiedy czas wolny od pracy może być przez nich należycie wykorzystany zarówno dla racjonalnego odpoczynku fizycznego i psychicznego, jak dla zaspokojenia potrzeb kulturalnych.**

Coroczne urlopy i krótszy dzień pracy pociągnęły za sobą rozwój nowych potrzeb społecznych, które muszą być zaspokojone. Zrozumiały to już od dawna najrozmaitsze organizacje społeczne i zawodowe, które starają się — w miarę swych możności i zasięgu działania, — **udostępnić pracownikom odpowiednie urządzenia i dostarczyć im pomoc celem dobrego spożytkowania wolnego czasu.**

Działalność ta rozwija się w Polsce już od szeregu lat i mamy już na tym odcinku wiele poważnych osiągnięć, nie mniejszych może, niż w wielu innych państwach, chociaż mniej o nich się wie i mówi.

Cała społeczna jednak akcja wczasów pracowniczych w Polsce **posiada pewne braki.** Przy znacznym bowiem na wet zasięgu tej akcji, prowadzonej odrębnie przez różnorodne organizacje, **istnieje niebezpieczeństwo chaosu i szkodliwego trwonienia sił.**

To niebezpieczeństwo marnotrawstwa wysiłków społecznych podkreśla **wydany ostatnio okólnik ministra opieki społecznej, M. Zyndram - Kościałkowskiego,** w sprawie koordynacji działalności w zakresie organizacji wczasów pracowniczych. Doceniając w pełni twórczy dorobek poszczególnych organizacji społecznych w tej dziedzinie, minister uważa za konieczne skoordynowanie ich działalności, jedynie bowiem planowa organizacja i harmonizowanie wysiłków może zapewnić utrwalenie dotychczasowych wyników i osiągnięcie jak najlepszych rezultatów w przyszłości.

Aby koordynacja ta istotnie nastąpiła, podjąć się jej musi jakaś instytucja. **Inicjatywę taką wysunęło Zrzeszenie Instytucyj Oświatowo - Kulturalnych, któ**re wyłoniło w tym celu specjalne organa: **Radę Wczasów,** jako organ opiniodawczy i **Centralne Biuro Wczasów,** jako organ wykonawczy.

Zrzeszenie, do którego należą i które współpracuje z najrozmaitszymi organizacjami, może stanowić właściwy łącznik w sprawie organizacji wczasów, obejmując zasięgiem swej działalności wszelkiego rodzaju odmiany tej akcji. Działalność Zrzeszenia i Centralnego Biura Wczasów może jednocześnie przyczynić się do rozpowszechnienia sprawy wczasów przez działalność propagandową, oraz do postawienia jej na należytym poziomie przez opracowywanie planów i programów i działalność szkoleniowo - instrukcyjną.

Wobec podjęcia przez Zrzeszenie powyższych zadań, minister opieki społecznej uznał je i jego organa **za reprezentanta społecznej akcji wczasów,** jednoczącego i koordynującego pracę poszczególnych organizacyj społecznych.

Aby doprowadzić w praktyce do zespolenia wysiłków, minister stanął na stanowisku, że popierać będzie działalność w zakresie wczasów tych organizacyj społecznych, których akcja będzie skoordynowana ze Zrzeszeniem i prowadzona w myśl jego planów i programów.

Minister uznał jednocześnie Zrzeszenie i Centralne Biuro Wczasów **za swój organ opiniodawczy w zakresie wczasów,** ustalając stałą współpracę ministerstwa (powołanej już uprzednio Komisji Wczasów Pracowniczych w ministerstwie) i Zrzeszenia, które program swej pracy dostosowywać będzie do wskazań ministerstwa.

Minister polecił wreszcie wszystkim podległym i nadzorowanym przez ministerstwo instytucjom ścisłe przestrzeganie zasad wydanego okólnika i udzielanie jak najdalej idącej pomocy i poparcia Zrzeszeniu i jego organom.

Zarządzenie ministra opieki społecznej posiada doniosłe znaczenie, stanowi bowiem wielki krok naprzód w dziedzinie organizacji wczasów, która, po takim uporządkowaniu, winna się jak najszerzej w Polsce rozwinąć. J. M.

GŁOSY I ODGŁOSY

Humanista i technik w państwie nowoczesnym

„Zaczyn" zajmuje się powyższym tematem w numerze na 5 stycznia b. r. Nawiązując do t. zw. linii podziału, twierdzi, że istnieje nieporozumienie w wyszukiwaniu ich dzisiaj. Istnieje bowiem raczej zasadnicza różnica w myśleniu XIX wieku a współczesnym. Dzielenie na lewicę i prawicę, na postęp i reakcje, na demokrację i totalizm jest fikcją. Powstała ona w niezrozumieniu żywiołowo narastającego w Polsce ruchu umysłowego, który domaga się planowości w nowoczesnej organizacji państwa. Niektórzy nazwali te tendencje totalistycznymi, planistycznymi, oskarżają, że wyrosły ze światopoglądu technicznego jako ruch antypsychologiczny, antyhumanistyczny czyli materialistyczny.

Historia nie tylko ostatnich lat dowodzi, że ludzkość przerzucała się wielokrotnie od humanistycznego do totalistycznego myślenia n. p. w okresie wojen, gdy technika dochodzi do decydującego głosu.

„Wzajemna współzależność zdobyczy technicznych i humanistycznych — czytamy w „Zaczynie" — nieraz zaprzątała już umysł teoretyków i myślicieli. Sprowadzano ten problem do walki filozofii idealistycznej z materialistyczną czy do przeciwstawiania kultury i cywilizacji. Dla nas te spekulacje nieżyciowe teoretyczne nie mają specjalnego znaczenia. Państwo nowoczesne, przejaw najwyższego geniuszu ludzkiego potrzebuje tak wielu i tak różnorodnych form twórczości, że żadne rozróżnianie, żadne rozdawanie prymatu czy wyłączności jednej tylko dziedzinie nie może tu mieć miejsca.

Humanista i technik w równej mierze współpracują nad jego potęgą, łącząc stale i wzbogacając nawzajem swoje dorobki i metody działania."

Nowoczesne państwo w organizacji swej wewnętrznej musi wyciągać najbardziej praktyczne wnioski z doświadczeń wiekowych i urządzać się tak, aby wszystkim potrzebom mogło odpowiadać najlepiej. Dlatego t. zw. linie podziału dzisiaj są już nieaktualne.

Dzieci „wrogów Polski" w szkole polskiej

„Dziennik Polski" twierdzi, że do gimnazjum polskiego w Boguminie przyjęto wielu uczniów, którzy „wrogo odnosili się do polskości". M. in. pisze:

„Niejaki Klouzek (dawniej nazywał się Kłósek) jest synem zdrajcy ludu polskiego, b. wójta Wierzniowic, który zdecydowanie tępił polskość i zabraniał wybudowania w gminie szkoły polskiej. Syn jego w duchu czeskim wychowywany został bez trudności przyjęty do polskiego gimnazjum w Boguminie. Byłby najwyższy czas, aby odnośne władze szkolne zechciały dokładnie przeciać ten napływowy element i usunąć od zdrowego ziarna polskiego czeskie, wzgl. czechofilskie plewy".

Oczywiście dla prawdziwych wrogów państwa polskiego nie ma miejsca w szkole polskiej. Ale trzeba działać ostrożnie, zwłaszcza, jeśli nie chłopak, ale ojciec jest tym „wrogiem".

Ośrodek kształcenia instruktorek gospodarstwa wiejskiego

Warszawa, 11. 1. (Iskra)

Wkrótce zostanie otwarty przy liceum dla gospodyń wiejskich w Gołotczyźnie pierwszy ośrodek kształcenia instruktorek gospodarstwa wiejskiego.

Potrzeba stworzenia jakiegoś ośrodka szkolenia instruktorek, któreby prowadziły pracę wśród kobiet wiejskich, odczuwało się od dawna. Koło gospodyń wiejskich, wśród wielu innych przeszkód, napotykają w swej pracy na poważną trudność w postaci braku dostatecznej ilości należycie przygotowanych ideowo i fachowo instruktorek dla pracy w terenie. Sprawą tą zajęła się komisja do spraw kultury wiejskiej i doprowadziła do tego, iż wkrótce ośrodek taki ma być uruchomiony. Będzie go prowadzić ministerstwo oświaty i ministerstwo rolnictwa przy współudziale przedstawiciel stwa organizacyj gospodarczych kobiet wiejskich.

Nauka w ośrodku trwa 11 miesięcy, w czym 5 miesięcy praktyki w małym gospodarstwie wiejskim. Do praktyki tej, połączonej z praktyką organizacyjną w oparciu o powiatową organizację Koła Gospodyń Wiejskich, przyjmowane jest duże znaczenie, ma ona bowie dać bliższe poznanie środowiska i warunków pracy w terenie.

Ośrodek będzie opierać się o liceum dla gospodyń wiejskich w Gołotczyźnie, znajdzie się w środowisku wiejskim, w oparciu o kilkunastohektarowe gospodarstwo, co umożliwi przyszłym instruktorkom nabywanie umiejętności technicznych i praktyki w zakresie organizacji gospodarstwa małorolnego.

Kandydatkom na instruktorki stawiane są wysokie wymagania — wykształcenie zawodowe akademickie lub licealne. Muszą one posiadać kompletną znajomość jednego z zawodów, odpowiadających potrzebom wsi, a w ośrodku mają uzupełnić wiadomości z innych działów i otrzymać ogólne przygotowanie do pracy na wsi.

Program ośrodka obejmuje zagadnienia pedagogiczne, dydaktyczne, metodyczne, społeczno - gospodarcze, zawodowe oraz zajęcia praktyczne. Wobec tego, iż ośrodek ma przygotowywać do samodzielnej pracy społecznej — pracę swą opiera na samodzielnym wysiłku przyszłych instruktorek.

Należy życzyć sobie, by tak pożyteczna placówka powstała jak najprędzej, rozwijała się pomyślnie i by rok rocznie w życie naszej wsi wchodziły liczną gromadą jej wychowanki, ideowo i fachowo przygotowane instruktorki, które potrafiłyby organizować i na należytym poziomie postawić pracę społeczną, kulturalną i gospodarczą wśród kobiet wiejskich.

ECHA

Siewcy zamętu oburzają się

„Das Lutbererbe in Polen", organ wydalonego zresztą już z Łucka pastora Klein diensta oburza się na pastora Francka, który złożył parafianom życzenia świąteczne i noworoczne w języku polskim oraz odprawił nabożeństwo w języku polskim w noc wigilijną.

W wyniku tego organista ustąpił ze swego urzędu, chór dzieci i orkiestra kościelna zorganizowały strajk, do kościoła zaś, jak donosi czasopismo, przybyła zaledwie połowa parafian. — Obstrukcja ma swe źródło w działalności politycznej, uprawianej przez pastorów Kleindiensta i Henke'go, oraz przez polityczne ugrupowania niemieckie w Polsce, które w światopoglądzie i ustroju III. Rzeszy widzą ideał godny naśladowania przez mniejszość niemiecką w Polsce.

Ugrupowania te wytwarzają ferment, sieją burze i puszczają próbne baloniki. Kto jednak sieje burze, ten musi być przygotowany na następstwa tego, co ona niesie. Póki na Wołyniu noga „heilującых" młodzieńców nie postała, Niemcom na Wołyniu działo się nieźle, a nawet dobrze. (za)

LISTA WYGRANYCH II-giej loterii fantowej Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem w Poznaniu na pomoc zimową dla bezrobotnych

Ciągnienie dnia 10 stycznia 1939 r. w sali Domu Rzemieślniczego

3 33 43 62 80 91 95 100 108 132 152 162 165 182 196 210 211 213 227 237 242 260 265 292 294 300 304 307 333 345 357 362 417 418 419 426 455 469 482 495 517 538 549 566 585 595 601 615 638 640 642 658 666 692 679 692 699 713 728 766 769 773 775 787 789 794 800 843 882 917 919 936 945 966 972 974 979 994 1000.

1018 1064 1079 1081 1113 1117 1135 1137 1159 1160 1169 1179 1183 1187 1213 1219 1252 1246 1267 1285 1286 1332 1340 1342 1345 1366 1409 1421 1422 1433 1452 1504 1527 1528 1535 1550 1553 1554 1558 1596 1635 1639 1643 1644 1647 1696 1737 1802 1815 1847 1850 1892 1902 1908 1949 1963 1966 1968 1975 1984.

2004 2007 2008 2010 2011 2015 2029 2039 2073 2079 2081 2129 2146 2164 2165 2183 2185 2206 2217 2226 2227 2232 2235 2242 2262 2266 2281 2293 2305 2319 2326 2331 2336 2352 2357 2361 2364 2377 2392 2395 2434 2411 2471 2480 2485 2511 2522 2536 2544 2547 2552 2565 2585 2611 2614 2625 2627 2661 2666 2677 2696 2714 2749 2760 2769 2770 2783 2791 2793 2818 2837 2849 2869 2873 2880 2889 2902 2906 2933 2940 2948 2962 2965 2973 297 2981 2999 3000.

3008 3049 3060 3067 3102 3113 3130 3140 3143 3149 3150 3161 3172 3223 3246 3262 3273 3274 3288 3289 3327 3339 3352 3366 3383 3387 3398 3404 3409 3428 3453 3468 3488 3513 3519 3523 3548 3588 3610 3617 3623 3627 3630 3642 3645 3693 3718 3719 3727 3758 3762 3804 3821 3861 3870 3880 3892 3914 3917 3925 3933 3947 3948 3984 3985 3986.

4005 4023 4025 4038 4039 4040 4050 4076 4087 4131 4134 4148 4154 4155 4160 4171 4173 4189 4195 4201 4222 4225 4243 4247 4324 4326 4328 4331 4345 4350 4385 4411 4422 4433 4457 4487 4498 4502 4519 4538 4539 4550 4564 4599 4637 4647 4653 4655 4665 4716 4736 4738 4751 4756 4767 4768 4770 4774 4809 4817 4841 4848 4850 4854 4859 4899 4915 4920 4922 4929 4953 4956 4969 4980 4983.

5022 5028 5044 5048 5051 5076 5083 5091 5097 5120 5125 5138 5180 5182 5187 5190 5200 5207 5220 5243 5269 5275 5279 5292 5299 5316 5318 5330 5336 5337 5343 5361 5367 5381 5402 5404 5419 5443 5451 5464 5495 5503 5516 5525 5530 5543 5552 5577 5585 5659 5662 5667 5676 5679 5710 5712 5720 5721 5743 5759 5811 5820 5828 5839 5841 5848 5955 5863 5869 5882 5981 5915 5997.

6014 6017 6019 6034 6057 6096 6110 6119 6140 6155 6184 6208 6223 6254 6276 6296 6297 6317 6329 6397 6428 6446 6469 6480 6501 6506 6510 6511 6513 6515 6521 6529 6531 6585 6549 6552 6572 6574 6603 6617 6634 6642 6665 6673 6677 6690 6701 6715 6752 6775 6778 6781 6806 6817 6830 6833 6841 6895 6897 6901 6930 6943.

7027 7055 7073 7078 7080 7081 7095 7096 7098 7143 7145 7147 7175 7177 7186 7189 7195 7198 7206 7229 7242 7245 7250 7260 7261 7274 7293 7294 7297 7299 7306 7331 7367 7370 7403 7409 7422 7451 7468 7509 7543 7545 7550 7563 7572 7579 7581 7582 7610 7613 7619 7623 7632 7638 7642 7659 7666 7681 7693 7711 7735 7764 7824 7830 7842 7850 7863 7872 7879 7905 7918 7943 7956.

8013 8033 8048 8052 8078 8089 8091 8098 8127 8116 8139 8150 8182 8186 8190 8199 8213 8229 8234 8274 8283 8301 8315 8333 8337 8342 8362 8359 8374 8438 8439 8445 8457 8490 8494 8496 8498 8531 8549 8556 8583 8634 8636 8641 8649 8674 8675 8688 8692 8696 8719 8728 8750 8776 8780 8799 8802 8878 8866 8891 8932 8943 8949 8972 8995.

9070 9075 9080 9089 9104 9136 9139 9152 9210 9225 9226 9227 9229 9256 9263 9301 9313 9347 9348 9396 9404 9427 9434 9439 9446 9465 9478 9479 9488 9492 9495 9509 9513 9530 9552 9554 9562 9571 9584 9590 9595 9604 9608 9616 9619 9636 9670 9674 9690 9726 9736 9738 9746 9768 9788 9796 9813 9841 9907 9926 9948 9974 9979.

10038 10046 10054 10056 10059 10076 10077 10081 10106 10127 10151 10155 10158 10183 10214 10255 10302 10311 10338 10356 10381 10387 10445 10481 10511 10514 10515 10523 10545 10564 10585 10612 10621 10621 10629 10682 10700 10709 10734 10781 10794 10804 10809 10821 10828 10858 10881 10882 10893 10932 10953 10958 10972 10978 10980 10989 11009 11012 11017 11020 11039 11056 11082 11089 11111 11115 11161 11169 11198 11207 11209 11216 11220 11233 11236 11242 11244 11249 11255 11260 11270 11277 11288 11308 11315 11324 11326 11339 11413 11426 11440 11462 11472 11475 11480 11495 11503 11513 11534 11542 11552 11560 11564 11572 11606 11611 11651 11692 11698 11700 11721 11737 11767 11777 11793 11873 11875 11879 11921 11923 11924 11928 11955 11957 11962 11992.

12047 12055 12066 12092 12097 12100 12101 12117 12162 12168 12171 12204 12207 12258 12265 12275 12282 12301 12307 12311 12334 12339 12345 12369 12384 12391 12392 12415 12431 12433 12449 12465 12508 12594 12600 12642 12715 12735 12748 12761 12775 12795 12824 12880 12905 12915 12917 12935 12937 12950 12970 12976 12983 12994 12995 13004 13006 13024 13033 13039 13047 13065 13078 13114 13119 13137 13180 13189 13197.

13227 13301 13335 13351 13379 13399 13429 13443 13491 13501 13502 13503 13515 13538 13583 13654 13684 13743 13778 13789 13795 13798 13802 13813 13826 13895 13901 13905 13906 13932 13997.

14005 14006 14017 14018 14020 14023 14064 14081 14117 14136 14140 14148 14155 14178 14195 14214 14236 14242 14252 14280 14356 14365 14403 14423 14440 14454 14474 14476 14502 14535 14538 14569 14601 14613 14647 14656 14662 14669 14670 14676 14678 14712 14724 14740 14774 14790 14805 14813 14814 14822 14884 14910 14912 14950 14964 14997.

15005 15008 15021 15061 15067 15077 15086 15092 15098 15129 15136 15140 15146 15151 15176 15185 15199 15207 15216 15228 15233 15235 15240 15252 15260 15282 15293 15299 15313 15316 15335 15339 15360 15373 15415 15440 15459 15482 15483 15487 15502 15511 15517 15525 15554 15563 15585 15641 15644 15647 15652 15659 15660 15687 15691 15714 15718 15728 15740 15743 15775 15782 15793 15816 15849 15854 15858 15868 15879 15900 15905 15911 15932 15962 15973 15992 16007 16014 16053 16084 16125 16133 16134 16148 16165 16181 16186 16213 16224 16246 16254 16268 16272 16277 16319 16368 16377 16392 16410 16430 16449 16450 16486 16490 16498 16504 16530 16531 16534 16573 16577 16596 16600 16619 16628 16657 16662 16665 16670 16699 16731 16778 16837 16852 16865 16875 16912 16913 16920 16922 16946 16962 16991 16997.

17009 17039 17052 17057 17078 17079 17087 17099 17100 17133 17134 17144 17177 17193 17209 17231 17239 17265 17268 17280 17281 17303 17317 17319 17363 17380 17385 17409 17415 17417 17460 17467 17469 17479 17480 17517 17518 17539 17546 17549 17550 17567 17570 17590 17592 17595 17598 17612 17618 17621 17624 17644 17653 17661 17633 17690 17733 17739 17746 17757 17760 17815 17851 17859 17888 17889 17897 17912 17919 17921 17939 17996 17999.

18009 18017 18021 18052 18055 18069 18075 18100 18125 18131 18153 18178 18182 18192 18219 18231 18235 18238 18240 18291 18328 18341 18416 18418 18479 18491 18495 18499 18506 18521 18531 18532 18533 18548 18576 18583 18617 18630 18645 18650 18654 18660 18673 18685 18724 18729 18741 18771 18807 18817 18830 18842 18851 18860 18881 18896 18905 18907 18937 18959 18971.

19021 19026 19038 19039 19058 19060 19067 19097 19109 19114 19129 19159 19167 19170 19173 19190 19191 19199 19218 19229 19251 19255 19256 19267 19268 19283 19312 19341 19349 19382 19393 19403 19425 19438 19457 19463 19464 19500 19505 19517 19531 19550 19553 19569 19577 19579 19585 19590 19648 19660 19670 19677 19680 19713 19715 19723 19742 19746 19749 19752 19753 19759 19798 19808 19867 19882 19890 19898 19899 19909 19911 19949 19957 19977 19988 19993.

20005 20008 200012 20033 20034 20036 20043 20045 20050 20051 20057 20066 20083 20091 20101 20143 20155 20172 20184 20283 20257 20311 20315 20322 20331 20338 20399 20401 20411 20432 20453 20485 20505 20565 20582 20589 20604 20608 20654 20657 20680 20687 20712 20725 20750 20756 20758 20776 20806 20812 20816 20820 20853 20863 20873 20879 20895 20900 20955 20972 21002 21003 21018 21020 21032 21035 21057 21058 21067 21083 21102 21113 21125 21126 21156 21165 21167 21168 21186 21200 21206 21247 21249 21313 21327 21333 21341 21349 21355 21368 21378 21379 21387 21393 21435 21441 21473 21479 21489 21510 21523 21526 21531 21539 21540 21552 21558 21572 21624 21651 21658 21692 21697 21698 21717 21727 21757 21802 21813 21835 21846 21847 21850 21856 21872 21878 21907 21920 21924 21934 21935 21938 21944 21947 21998 22012 22038 22123 22132 22139 22142 22149 22205 22247 22259 22277 22291 22292 22331 22333 22349 22366 22367 22390 22404 22406 22445 22447 22470 22472 22474 22482 22505 22513 22517 22519 22523 22544 22592 22633 22640 22645 22695 22740 22759 22783 22784 22799 22838 22848 22855 22869 22920 22921 22973 23006 23008 23023 23029 23039 23046 23060 23080 23081 23156 23182 23190 23191 23216 23242 23265 23267 23273 23297 23320 23341 23355 23358 23362 23371 23374 23387 23407 23413 23426 23437 23466 23510 23527 23530 23531 23533 23538 23539 23543 23546 23582 23584 23624 23627 23653 23667 23671 23697 23700 23708 23758 23762 23798 23807 23848 23869 23884 23891 23917 23927 23979 23982.

24007 24018 24027 24034 24041 24093 24144 24148 24152 24154 24167 24189 24198 24211 24222 24306 24328 24335 24344 24351 24373 24392 24408 24425 24427 24433 24454 24477 24498 24510 24512 24515 24543 24544 24546 24666 24699 24712 24756 24771 24780 24787 24799 24806 24823 24836 24846 24860 24861 24882 24887 24899 24901 24907 24908 24911 24946 24984 24994.

25030 25052 25065 25086 25107 25122 25148 25160 25164 25187 25191 25225 25235 25262 25324 25353 25356 25375 25377 25431 25463 25489 25515 25556 25615 25622 25623 25677 25732 25741 25744 25747 25752 25768 25773 25786 25787 25791 25794 25798 25828 25855 25861 25875 25880 25881 25987 25889.

26019 26050 26073 26085 26098 26106 26111 26136 26165 26189 26202 26223 26232 26265 26280 26301 26327 26332 26358 26371 26382 26399 26404 26444 26459 26471 26479 26503 26506 26522 26533 26545 26572 26589 26597 26621 26635 26641 26648 26659 26693 26712 26716 26747 26758 26785 26803 26871 26947 26964 26983 26984 26985 26997.

27002 27023 27024 27037 27056 27065 27077 27215 27142 27146 27147 27148 27219 27252 27264 27274 27284 27301 27314 27329 27332 27343 27346 27347 27351 27393 27423 27455 27469 27492 27499 27563 27571 27575 27577 27586 27587 27595 27625 27638 27652 27686 27699 27711 27725 27733 27794 27808 27823 27867 27876 27878 27896 27925 27935 27944 27965 27989.

28006 28019 28033 28040 28051 28072 28081 28088 28094 28119 28125 28130 28139 28140 28147 28154 28182 28184 28196 28201 28205 28227 28240 28251 28273 28315 28329 28334 28338 28348 28359 28361 28363 28336 28385 28394 28403 28413 28429 28439 28450 28468 28471 28475 28478 28483 28492 28507 28517 28523 28534 28536 28537 28542 28552 28554 28579 28580 28629 28642 28647 28667 28670 28688 28690 28691 28692 28711 28718 28728 28756 28762 28774 28778 28788 28801 28802 28813 28815 28823 28849 28857 28861 28878 28891 28893 28921 28924 28930 28934 28942 28956 28969.

29001 29012 29036 29038 29039 29063 29068 29070 29089 29091 29096 29099 29114 29118 29121 29140 29166 29175 29184 29187 29196 29198 29200 29202 29203 29204 29238 29245 29249 29262 29301 29318 29330 29339 29354 29377 29427 29428 29437 29463 29466 29469 29474 29479 29517 29518 29523 29543 29547 29565 29583 29594 29632 29662 29664 29668 29705 29714 29731 29734 29746 29767 29768 29780 92809 29828 29832 29884 29892 29900 29973 29981.

30003 30023 30026 30079 30102 30108 30111 30114 30119 30125 30128 30184 30192 30194 30208 30216 30219 30238 30249 30254 30287 30288 30305 30325 30332 30340 30343 30350 30356 30366 30380 30388 20397 30518 30443 30444 30447 30546 20553 30588 30620 30621 30654 30669 30724 30729 30731 30738 30753 30767 30625 30791 30804 30810 30855 30871 30892 30900 30939 30941 30942 30951 30956 30963 30964 31039 31045 31052 31059 31060 31071 31094 31142 31157 31165 311182 31199 31201 31217 31227 31247 31261 31311 31339 31343 31349 31363 31385 31399 31410 31421 31422 31426 31435 31449 31478 31486 31493 31521 31536 31593 51597 31604 31607 31670 31713 31732 31735 31751 31839 31854 31864 31867 31890 31899 31977 31986 32011 32038 32038 32049 32050 32080 32086 32095 32122 32136 32140 32141 32152 32154 32178 32183 32193 32206 32284 52292 32303 32319 32344 32350 32372 32373 32378 32380 32385 32422 32426 32437 32438 32411 32450 32454 32455 32464 32475 32480 32481 32510 32547 32558 32561 32607 32613 32621 32626 32634 32646 32659 32688 32690 22708 32710 32715 32717 32723 32753 32808 32820 32881 32834 32848 32868 32871 32882 32883 32884 32890 32904 32923 32940 32955 32960 32975 32986 32989 33004 33008 33035 33065 33098 33126 33140 33147 33164 33177 33218 33228 33235 33246 33263 33293 33301 33327 33330 33331 33343 33350 33357 33358 33370 33377 33392 33402 33429 33440 33453 33472 33507 33535 33543 33545 33593 33645 33652 33678 33701 33702 33722 33737 33751 33764 33784 33806 33811 33840 33847 33861 53862 33871 33883 33887 33896 33929 33941 33947 33985.

34016 34029 34061 34076 34087 34113 34119 34157 34168 34181 34190 34197 34201 34206 34223 34262 34265 34286 34310 34344 34362 34380 34411 34434 34444 34463 34464 34465 34474 34480 34487 34497 34513 34528 34587 34620 34629 34638 34683 34758 34759 34760 34773 34713 34817 34824 34831 34871 34883 34896 34899 34904 54908 34914 34922 34964 34977.

35014 35057 35112 35124 35150 35151 35157 35160 35178 35211 35216 35221 35225 35227 35241 35250 35278 35306 35307 35359 35366 35409 35443 35445 35511 35548 35564 35569 35574 35596 35604 35662 35678 35682 35684 35724 35728 35780 35783 35794 35799 35800 35827 35834 35837 35847 35849 35850 35852 35866 35869 35888 35907 35924 35938 35941 35957.

36048 36064 36131 36140 36147 36196 36233 36240 36242 36253 36257 36269 36284 36285 36290 36318 36321 36353 36397 36445 36486 36495 36515 36520 36542 36558 36626 36644 36667 36703 36716 36720 36746 36768 36839 36862 36873 36882 36946 36973 36990.

37017 37020 37056 37109 37178 37181 37188 37217 37238 37253 37257 37258 37269 37283 37301 37316 37349 37350 37365 37392 37480 37497 37505 37512 37574 37681 37698 37707 37726 37738 37756 37797 37856 37909 37956 37966 37969.

38000 38056 38084 38113 38149 38171 38179 38183 38209 38221 38232 38248 38270 38274 38318 38344 38348 38364 38386 38411 38437 38438 38478 38520 38546 38579 38582 38617 38618 38674 38688 38702 38704 38713 38744 38750 38760 38882 38916 38977.

39002 39003 39056 39064 39109 39142 39151 39175 39179 39180 39190 39206 39227 39232 39250 39275 39305 39327 39337 39341 39342 39359 39370 39373 39412 39417 39427 39462 39485 39497 35921 39542 39544 39565 39644 39648 39658 39663 39664 39700 39702 39710 39726 39727 39763 39793 39796 39856 39857 39865 39930 39971 39994 39998.

Jak pracują uczeni szwedzcy

Ekspedycja naukowa do najdalszych zakątków świata

Poznań, 11. 1.

Dzięki licznym fundacjom i subsydiom zarówno ze strony czynników państwowych jak i osób prywatnych w ostatnich latach, uczeni szwedzcy mogli prowadzić swe prace i badania również poza granicami kraju. Także w roku bieżącym dzięki finansowej pomocy państwa i prywatnych stowarzyszeń zorganizowany zostanie szereg ekspedycyj naukowych do najdalszych zakątków świata.

Wyjątkowo liczne będą tego roku ekspedycje botaniczne. Na początku bieżącego roku dr. Erik Asplund ze Szwedzkiego Muzeum Przyrodniczego rozpocznie badania na Ekwadorze i w Peru. We wrześniu rb. inny uczony szwedzki, R. Santesson, uda się do Portagonii i Tierra del Fuego, gdzie odnaleziono wiele gatunków roślin zbliżonych do roślin kwitnących w Skadynawii, przy czym klimat tych krajów i warunki naturalne przypominają klimat panujący w Europie północnej. Wreszcie dr O Erdtman, profesor geografii botanicznej, weźmie prawdopodobnie udział w wielkiej skandynowsko- amerykańskiej wyprawie naukowej do Labradoru. Na czele ekspedycji, w której uczestniczyć będą przedstawiciele czterech krajów północnych i USA., stoi geograf fiński, prof. Tanner. Wyprawa wyruszy na wiosnę rb., powróci zaś prawdopodobnie jesienią roku przyszłego. Dr Erdtman zbada m. in. okolice Labradoru, które podobno nigdy nie są pokryte lodami i których roślinność od epoki lodowej nie uległa zmianie.

Z innych ciekawszych eksepdycyj wymienić należy wielką wyprawę naukową szwedzko - norwesko - angielską na Spitzberg, na której czele stoi prof. E. Stensio ze Szwedzkiego Muzeum Historycznego. Wyprawa wyruszy w połowie czerwca rb. Terenem badań będą okolice północnego wybrzeża Spitzbergen.

Himalaja, Indie Południowe i Cejlon są celem wyprawy dr Rene Malaise, który w 1935 roku. powrócił do Szwecji po dwuletnim pobycie w Burmie, przywożąc bogate zbiory. Dr. Malaise, który wyruszy w lutym rb. zamierza skolekcjonować owady żyjące w Kumao, w Himalajach.

Jak co roku wyruszą ekspedycje naukowe do Grecji i Egiptu, gdzie archeolodzy szwedzcy pracują już od szeregu lat. Dr Erik Holmberg z asystującymi prowadzi dalsze studia nad wykopaliskami w Asea, w Peloponezie, zaś dr Hjalmar Larsen zamierza po raz czwarty wyruszyć do Egiptu, gdzie kontynuować będzie badania nad szczątkami miasta Abu Ghalib i starymi grobowcami odnalezionymi w Massana, na północ od Heluanu. T. T.

Wynik konkursu na opis Kółka Rolniczego

Rozpisany w swoim czasie konkurs przez Wydział Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw na opis Kółka Rolniczego dał wyniki następujące: Na konkurs nadesłano 51 opisów. Pochodzą one przede wszystkim z województw południowych (20), dalej ze środkowych (14) i zachodnich (13), wreszcie ze wschodnich (4). Autorami opisów są wyłącznie gospodarze (lub ich synowie) oraz jeden nauczyciel. Wynik konkursu został oceniony przez umyślny sąd, do którego weszli: prof. W. Staniewicz, nacz. W. Kałuba, dr. S. Antoniewski, doc. dr W. Bronikowski i red. inż. P. Szewczyk.

Nagrody otrzymali: pierwszą w kwocie 250 zł — Jan Jelonek z pow. będzińskiego; drugie po 100 zł — Jan Kropelka z pow. wilejskiego i Karol Skowron z pow. zamojskiego; trzecie po 50 zł — Teodor Adamski z pow. rawickiego, Franciszek Boho z pow. rzeszowskiego, Jan Choromański z pow. ostrołęckiego, Jawiszewickie Kółko Rolnicze z pow. bialskiego (Kraków), Jerzy Proboszcz z pow. cieszyńskiego, Jan Sobek z pow. łańcuckiego i Jan Zywicki z pow. łościerskiego. Ponadto przyznano 13 wyróżnień.

Sąd konkursowy zwiększył ilość trzecich nagród do siedmniu, ograniczając równocześnie ilość wyróżnień do trzynastu. Podczas przyznania nagród główną uwagę położono na jakość nadesłanego opisu. Opisy nagrodzone będą ogłoszone drukiem, co nastąpi po redakcyjnym ich przygotowaniu i opracowaniu wstępu.

Proces spiskowców w Niemczech

Zamierzono zgładzić Hitlera, Goeringa i Goebbelsa

Poznań, 11. 1.

Dość nie spostrzeżenie przechodzi sprawa spisku przeciwko Hitlerowi i jego najbliższym współpracownikom. Proces ten odbywa się. Prasa angielska podaje szereg sensacyjnych wiadomości, a berliński korespondent dziennika „Daily - Mail" w Londynie tak oświetla sprawę zamachu.

PROCES ERNESTA NIKISCH'A.

A więc w początkach stycznia rozpoczął się w sądzie berlińskim, przy drzwiach zamkniętych, proces znanego publicysty Ernesta Nikischa oraz 20-tu jego głównych wspólników, oskarżonych o uknucie spisku, którego celem miało być zamordowanie Hitlera i innych jeszcze przewódców rasistowskich Niemiec. Ponieważ sprawa jest wielce drażliwa, publiczność niemiecka, poza wyrokiem, zapewne niewiele się dowie z jej przebiegu w sądzie.

Co do wyroku zaś, to sądzą, że będzie bardzo surowy; przewidują, mianowicie, około 20 wyroków śmierci!

Spisek Nikischa to, bodaj, najpoważniejsza impreza tego rodzaju za cały czas istnienia ustroju hitlerowskiego.

Spiskowcy rozporządzali składami broni i materiałami wybuchowemi.

Specyficzną cechę spisku stanowi jego charakter wybitnie inteligencki. Niemal że wszyscy oskarżeni to nauczyciele, profesorowie, literaci i dziennikarze, przy tem nietylko lewicowi, lecz także i prawicowi.

KIM JEST PRZYWÓDCA SPISKU.

Publicysta Nikisch liczy obecnie lat 49. W swoim czasie redagował skrajnie nacjonalistyczne pismo „Der Wiederstand".

Jest on pozatem autorem licznych prac, przeważnie z zakresu polityki zagranicznej, oraz zagadnień pracowniczych.

Łączyły go węzły przyjaźni z gen. von Seeckt'em, oraz zamordowanym gen. von Schleycherem, jak również i z innymi jeszcze, wyższymi oficerami armii niemieckiej.

CO PLANOWALI SPISKOWCY?

Niemniej sensacyjne są doniesienia o tym procesie berlińskiego korespondenta „Paris-Soir".

Otóż podaje on, że celem spiskowców było uśmiercenie Hitlera, Goeringa i Goebbels'a.

W jego oświetleniu, w osobie Nikischa mamy do czynienia z groźnym, wytrwałym i odważnym organizatorem i spiskowcem.

Mimo, że już oddawna był Nikisch podejrzewany przez Gestapo i kilkakrotnie umieszczany w obozach koncentracyjnych, po każdorazowem zwolnieniu, wraca. niebawem ponownie do swej działalności konspiracyjnej.

O wytrawności i energii Nikischa świadczyć może fakt, że ostatni swój spisek potrafił zorganizować w ciągu kilku tygodni, obejmując nim także szereg miejscowości na prowincji.

Spisek był tak dalece zaawansowany, że w chwili jego wykrycia, spiskowcy zamierzali już, podobno, w drodze losowania, ustalić wykonawców zamachów.

Akt oskarżenia stanowi cały tom. Żaden z adwokatów niemieckich nie chce pod jąć się obrony spiskowców, którzy w obecnym czasie znajdują się w więzieniu w Moabicie, w oddziale przeznaczonym dla „zdrajców".

W więzieniu tem znajduje się obecnie około 1300 osób, z których połowa conajmniej, będzie skazana w najbliższym czasie „za zdradę".

Po ukończeniu obecnego procesu Nikischa i głównych jego wspólników, odbędzie się drugi proces przeciwko „mniej ważnym" uczestnikom spisku, w ilości około 100 osób.

Mają to być „słabi, pozbawieni charakteru ludzie, którzy bądź zaufali nędznikom, bądź też, wiedząc o spisku, nie donieśli o jego istnieniu".

Partia rasistowska — donosi w końcu korespondent francuski — rozpoczęła kampanię, nawołująca wszystkich dobrych Niemców do demaskowania „szpiegów, zdrajców i sabotażystów".

Wyrok

Berlin, 11. 1. (PAT).

Wbrew oczekiwaniom został wczoraj wydany wyrok w procesie Niekischa i tow. Główny oskarżony Niekisch został uznany winnym zbrodni zdrady głównej i zbrodni przeciw ustawie o tworzeniu nowych stronnictw politycznych i został skazany na dożywotnie więzienie. Inni oskarżeni skazani zostali na mniejsze kary więzienia.



Jugosłowiańska królowa - matka skończyła 9 stycznia 39 lat życia. Na zdjęciu matka ze synem królem Piotrem.

Po wyborach w Łodzi

Najwyższa nota w III. Rzeszy, najniższa w Polsce

Łódź, 11. 1.

Der Deutsche Wegweiser", ukazujący się w Łodzi, organ prasowy „Zjednoczenia Niemców w Polsce" (Vereinigung der Deutschen in Polen), poświęca szereg uwag dwu ugrupowaniom Niemców w Polsce: „Radzie Niemców w Polsce" — obejmującej organizację t. zw. „starych" Niemców i Jungdeutsche Partei. Obie te wzajemnie zwalczające się partie — rzecz charakterystyczna — wyzna ją światopogląd narodowo - socjalistyczny i pozdrawiają się tym samym zawołaniem.., „Heil Hitler". Cytowane czasopismo nie kwestionuje tego pozdrowienia, ale podkreśla, że mogą go używać obywatele niemieccy; posługiwanie się nim w Polsce jest nie liczeniem się z rzeczywistością. Doch wir sind in Polen! Und da muss man aufpassen, — pisze „Der Deutsche Wegweiser".

Kreśląc te uwagi na marginesie wyborów do Rady Miejskiej w Łodzi wymienione czasopismo podaje ciekawe szczegóły, dotyczące wyników głosowania. Volksverband, na którego listę głosowała również Jungdeutsche Partei (oba ugrupowania „heilujące"), wystawiło 132 kandydatów w 13 obwodach, uzyskując 23 tys. głosów i 5 mandatów; natomiast Vereinigung der Deutschen in Polen (ugrupowanie stojące na gruncie lojalnej współpracy w Polsce) wystawiło tylko 4 kandydatów w 4 obwodach i uzyskało 5 tysięcy głosów i 0 mandatów, co jest niewątpliwie moralnym zwycięstwem tego obozu, szczególnie jeśli się zważy, że obóz ten nie dysponował takimi środkami finansowymi, jakie stały do dyspozycji ugrupowań „heilujących".

Czasopismo stwierdza, że 5 radnych usiłujących „heilować" napotka w Radzie Miejskiej w Łodzi na 52 bezwzględnych przeciwników Niemców i 17 wrogów Niemców i ... co dalej?" Ta „jednolitość poglądów" — jak pisze cytowane pismo — uprawnia jej zwolenników do najwyższej noty, ale tylko w Trzeciej Rzeszy, w Polsce zaś daje się za to najniższą notę, i w ten sposób istotne interesy Niemców w Polsce są narażone — zdaniem pisma, na szwank.

Wszechnica Jagiellońska uczy Zaolzie o Polsce

Wykłady Uniwersytetu Jagiellońskiego na Zaolziu

Warszawa, 11. 1. (Iskra)

Senat akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego w dniu ustalenia nowej granicy z Czechosłowacją, a więc w dn. 3 listopada 1938 r. powziął uchwałę, wyrażającą radość Jagiellońskiej Uczelni z powodu rozszerzenia granic państwa Polskiego i postanawiająca zorganizować na Śląsku Zaolziańskim cykl odczytów o Polsce, a w Krakowie cykl odczytów o Śląsku, który powrócił do Ojczyzny.

W wykonaniu tej uchwały Uniwersytet Jagielloński za pośrednictwem zarządu Powszechnych Wykładów U. J. zorganizował już pierwszy cykl odczytów, a więc tych, które odbywać się będą na Śląsku.

W cyklu wykładów wezmą udział najwybitniejsi profesorowie Uniw. Jagiellońskiego jak: prof. dr Walery Goetel, prof. dr Kazimierz Nitsch, prof. dr Jan Nowak, prof dr Stanisław Pigoń, prof. dr. Kazimierz Rouppert, prof. dr Michał Siedlecki, prof. dr Jerzy Smoleński, prof. dr Władysław Szafer i inni.

Uroczysta inauguracja tej akcji odbyła się w niedzielę, dnia 8 bm. w sali hotelu „Polonia" w Cieszynie Zachodnim. Na uroczystości tej rektor Uniw. Jagiellońskiego prof. dr Tadeusz Lehr-Spławiński wygłosił inauguracyjny odczyt p. t. „Język polski jako dźwignia jedności narodu i państwa".

Od 9-go bm. rozpoczęła się praca na Zaolziu i potrwa 8 tygodni. Wykłady będą się odbywać w 10 miejscowościach, w powiecie północnym w Karwinie, Boguminie, Orłowej, Frysztacie i Suchej, a w powiecie południowym w Cieszynie, Trzyńcu, Bystrzycy, Ligotce Kameralnej i Jabłonkowie.

Do każdego powiatu wyjeżdżać będzie po 2 prelegentów, którzy będą wygłaszali wykłady w poszczególnych miejscowościach. W najbliższych tygodniach odbędą się następujące odczyty: prof. dr R. Dyboski — „Śląsk a kultura polska", prof. dr Walery Goetel — „Turystyka w Polsce", prof. dr K. Rouppert „Tatry", doc. dr Józef Fudakowski — „Piękno przyrody polskiej", doc. dr M. Książkiewicz — „Bogactwa kopalne Polski", doc. dr K. Piwarski — „Śląsk w dziejach Polski", doc. dr J. Reiss — „Czar i piękno muzyki polskiej" (ilustrowany muzyką płyt gramofonowych".

Wizyta Chamberlaina w Rzymie



Honorowa gwardia, która będzie towarzyszyła Chamberlain'owi w czasie jego pobytu w Rzymie.

Nowy dziennik w Warszawie

Warszawa, 11. 1. (PAA)

Jak się dowiaduje P. A. A., po 15 bm. ukaże się w Warszawie nowy dziennik pod nazwą „Nowiny Polskie". Naczelnym redaktorem nowego dziennika będzie dr. Waldemar Babinicz.

Z prac organizacyjnych O.Z.N.

Chełm Lubelski, 11. 1.

W Chełmie Lubelskim odbyło się zebranie organizacyjne pracowników i emerytów kolejowych, na którym uczestnicy zgłosili gremialnie swój akces do Obozu Zjedn. Narodowego i utworzyli nowe koło kolejowe O. Z. N. Zgromadzeni wysłali do Szefa Obozu depeszę hołdowniczą następującej treści:

„Panie Generale. — Pełni zrozumienia dla Idei Zjednoczenia Narodowego i pracy dla dobra, chwały i potęgi Polski w myśl wskazań Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Pana Marszałka Śmigłego-Rydza i Two ich, Panie Generale — pracownicy i emeryci kolejowi wszystkich służb węzła Chełmskiego meldują Ci posłusznie, iż na zebraniu organizacyjnym, odbytym w Chełmie Lubelskim, w świetlicy Kolejowego Przysposobienia Wojskowego, utworzyli Koło Kolejowe Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Równocześnie meldują Ci posłusznie, Panie Generale, iż jako byli żołnierze, którzy z bronią w ręku i krwią własną pod wodzą Wielkiego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego granice Polski wywalczyli, nie pozwolą nigdy uronić nic z tego Jego wielkiego dzieła, jakim jest Polska, i zawsze gotowi są do poniesienia ofiar dla Jej mocarstwowej potęgi."

Ogólnopolski zjazd „Siewu"

Warszawa, 11. 1. (PAA)

Na dzień 19 i 20 lutego br. został zwołany do Warszawy walny zjazd Centr. Związku Młodej Wsi. Zjazd poprzedzi nabożeństwo. Obradować będą cztery komisje.

Na plenum zostanie wygłoszony referat pt. „Problem młodzieży w Polsce od strony organizacji wychowawczej". Zjazd dokona wyboru nowych władz Związku, zmieni statut oraz poweźmie uchwały w aktualnych sprawach, obchodzących młodzież wiejską.

Wiejskie placówki na terenie COP-u

Kraków, 11. 1.

Równolegle z powstającymi zakładami przemysłowymi na terenie Centr. Okr. Przemysłowego organizuje miejscowa ludność spółdzielnie przetwórcze, handlowe, chałupnicze. 53 spółdzielni roln. - handl., nie licząc oszczędnościowo - pożyczk. i mleczarskich na terenie C. O. P.-u, należących do Okr. Zw. Spółdzielni Rolniczych i Zar.-Gosp. we Lwowie, wszechstronną swą działalnością stały się regulatorem w wymianie między rolnikami producentami, a robotnikami konsumentami. Celem sprawniejszej i tańszej obsługi miejscowych spółdzielni roln. - handl., sklepów kółek rolniczych i drobnego kupiectwa zorganizowano w Rozwadowie Spółdzielczą Hurtownię, dostarczającą artykuły użytku domowego i rolniczego z funduszów spółdzielczego Banku Rolniczego w Jarosławiu wybudowano magazyn zbożowy o pojemności 300 tonn, celem skupu zboża od okolicznych drobnych rolników.

Przemyt pieniędzy z Polski

Pomysłowość przemytników nie zna granic

Sposoby ukrycia pieniędzy podczas kontroli granicznej są bardzo liczne. Do najbardziej pomysłowych należało np. fabrykowanie okładki dla paszportu zagranicznego ze sprasowanych banknotów. Albo taki sposób. Podczas obchodzenia wagonów na stacji granicznej słyszy celnik, że jakaś pani czyni wymówki towarzyszowi podróży: „Kiedy nareszcie przestaniesz palić tego papierosa?" Zaintrygowało to celnika, a sprawdziwszy, że pasażerowie ci są mężem i żoną, pomyślał: „Dziwne, żona robi wymówki mężowi z racji papierosów! Coś w tym jest!" Zażądał więc pokazania papierośnicy. Zawierała ona 19 papierosów, z których już w pierwszym, po rozłamaniu, znaleziono zwiniętą stuzłotówkę. Pozostałe 18 sztuk zawierały takie same banknoty, a tylko ten jeden, który niedoszły przemytnik miał w ustach, był normalnym papierosem bez wkładki.

Kiedyindziej znów zauważył celnik, obchodząc wagony, iż jakiś pan majstruje coś przy lampie. Okazało się, że jegomość schował tam 850 dolarów, które miał zamiar zabrać dopiero po rewizji celnej. Wyręczył go w tej pracy **celnik, z tą różnicą**, iż dolary powędrowały do skarbu państwa.

Przemycanie pieniędzy odbywa się i na punktach granicznych drogowych. Znajdywano więc kilkakrotnie banknoty w oponach samochodowych, a nawet w zaplombowanym liczniku. Jako skrytka służyły również koła rowerowe. W roku ub. wykryto bandę przemytników pieniędzy, która zwinięte w paczki banknoty owijała w gumę i wpychała koniom do gardła. Konie były przeznaczone na ubój, przedstawiały więc minimalną wartość. Po przegonieniu takiego na pół zdechłego stadka przez granicę, konie zarzynano, a następnie z rozciętych żołądków wydobywano drogocenną zawartość. Znajdowano również banknoty ukryte między ściankami w termosie. Podwójne dna w walizkach, puste obcasy, podwójne zelówki należą już do pomysłów naiwnych. Na takich „kawałach" pozna się najmłodszy nawet rewident.

Rekordem pomysłowości ze strony przemytnika, a odwagi ze strony rewidenta było wykrycie banknotów w obroży przeprowadzanego przez wschodnią granicę wielkiego niedźwiedzia. Cygan myślał, że ocygani polskiego celnika. Rewident nie uląkł się misia, a cygana zaprowadził do paki. Wyglądało to pociesznie. Cygan prowadził brunatnego niedźwiedzia, a cygana celnik.

Filmowe walory miał błyskawiczny pościg kutrów straży granicznej za łodzią motorową, której pasażerem był pewien gdynianin, usiłujący przemycić 20.000 dolarów zainkasowanych ze sprzedaży domu w Polsce. Strażnicy dogonili przemytnika, a dolary powiększyły zasoby skarbowe. Były ich właściciel zamiast do Ameryki, dokąd zamierzał się udać na pokładzie oczekującego nań na Bałtyku okrętu, wrócił strażniczym kutrem do celi więzienia gdyńskiego. Widzimy więc, że nie tylko koleje, szosy i drogi wiodące przez granice podlegają surowej kontroli, ale i droga przez morze jest dla przemytników z Polski zamknięta.

M. H.

Robotnicze spożycie żywności

Poznań, 11. 1.

Spożycie żywności przez ludność robotniczą wzrosło dość poważnie w roku 1938 w porównaniu z rokiem 1937. Przyjmując za 100 poziom odpowiednich miesięcy r. 1937 (dla stycznia 1938 - styczeń 1937, dla lutego - luty itd.) otrzymamy następujące wskaźniki robotniczego spożycia żywności w pierwszych 8 miesiącach 1938 roku: styczeń — 122, luty — 120, marzec - kwiecień — 117, maj — 114, czerwiec — 105, lipiec — 109, sierpień — 105. Jak widać największa różnica poziomu spożycia w obu latach zaznaczyła się w pierwszych miesiącach roku 1938.



SPOŻYCIE ZIEMNIAKÓW W POLSCE.

Sprowadzone już za czasów Jana Sobieskiego ziemniaki rozpowszechniły się w Polsce na początku XIX stulecia i uprawa ich jest obok uprawy żyta najbardziej charakterystyczna i ważna dla polskiego rolnictwa.

Przeciętna powierzchnia uprawy ziemniaków w Polsce wynosi przeszło 16 proc. ogółu gruntów rolnych; przeciętny roczny zbiór kartofli w ostatnim pięcioleciu wynosił około 350 miln. kwintali, a więc jest drugim z kolei po największej produkcji europejskiej t. j. niemieckiej.

Jak widzimy z rysunku przeszło 310 mil. q ziemniaków zostaje na wsi i przeznaczone jest na spożycie ludności, na wypas bydła i na sadzenie; 6 miln. q obraca na przetwórstwo chemiczne, t. j. na produkcję alkoholu, krochmalu, płatków kartoflanych, syropu i drożdży.

Eksportuje zaś Polska 4 miln. q głównie do Italii, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, Holandii, Belgii i Ameryki Południowej tj. do ojczyzny ziemniaka.

Charakterystyczne jest, że Polska eksportuje jedynie ziemniaki do sadzenia, co wskazuje na wysoki stopień uszlachetnienia polskiej produkcji.

Prokurator nadzoruje robotników

Robotnik źle pracujący będzie eksmitowany

W dniu nowego roku weszło w życie nowe rozporządzenie w sprawie ograniczeń socjalnych w przemyśle sowieckim.

Generalny prokurator ZSRR. Wyszyński, wydał rozkaz do wszystkich prokuratorów ZSRR, aby zwrócili jaknajbaczniejszą uwagę na przestrzeganie nowego dekretu o pracy i czuwali nad jego zastosowaniem z całą bezwzględnością. Na mocy rozkazu Wyszyńskiego, każdy robotnik źle pracujący ma być eksmitowany w ciągu trzech dni z zajmowanego przezeń mieszkania.

Następnie zarządzono rewizję wszystkich dotychczas przeprowadzonych procesów przeciwko robotnikom, skazanym za naruszenie przepisów pracy, gdyż wyroki w tych procesach w myśl rozkazu Wyszyńskiego są zbyt łagodne.

Zasadniczym punktem rozkazu Wyszyńskiego, jest polecenie, aby prokuratura brała udział w kontrolowaniu przedsiębiorstw przemysłowych oraz stosowała jaknajostrzejsze kary wobec robotników. W ten sposób ustawodawstwo robotnicze w ZSRR zostało faktycznie całkowicie skasowane i losy robotników oddane pod władzę prokuratora Wyszyńskiego i jego organów wykonawczych.

Już od pierwszego dnia nowego roku — w myśl rozkazu Wyszyńskiego — przystąpiono do wysiedlania pewnych grup robotników z zajmowanych mieszkań. M. in. w Moskwie wyeksmitowano 30 rodzin robotniczych z fabryki Trochgornaja Manufaktura. Również na prowincji odbywa się masowe wysiedlanie rodzin robotniczych. Eksmisja robotników odbywa się pomimo mrozów, dochodzących do —30° C.

Wobec tego, że wprowadzenie powyższego dekretu w życie wywołuje w ZSRR powszechne wrzenie, ludowy komisarz spraw wewnętrznych Beria wydał zarządzenie wzmocnienia ochrony obiektów przemysłowych. W dzielnicach robotniczych krążą silne patrole wojsk specjalnych.

Organizacja powiatowej sieci bibliotecznej

Na ostatnim posiedzeniu komisji do spraw społecznych wsi, które odbyło się w ministerstwie rolnictwa i reform rolnych, została m. in. przedyskutowana instrukcja w sprawie organizacji powiatowej sieci bibliotecznej.

Powiatowa sieć biblioteczna opierać się będzie zasadniczo na publicznych bibliotekach samorządowych, a ponadto do powiatowej sieci bibliotecznej mają być włączone również biblioteki organizacyj społecznych na podstawie porozumień z zainteresowanymi organizacjami.

Sieć biblioteczna kraju składać się będzie z trzech typów bibliotek: powiatowych, gminnych i rejonowych, przy czym w miarę potrzeby biblioteki powiatowe i gminne posiadać będą mogły filie.

Zadaniem biblioteki rejonowej, poza wypożyczaniem książek będzie organizowanie czytelnictwa wśród ludności, zamieszkującej dany rejon. Jej terenem działania jest w zasadzie obszar jednej gromady, względnie jednego rejonu szkolnego.

Gminna biblioteka publiczna poza bezpośrednim wypożyczaniem książek będzie miała za zadanie zaopatrywać w książki filie rejonowe i sprawować opiekę nad bibliotekami rejonowymi.

Do zadań powiatowej biblioteki publicznej należeć będzie planowanie i organizowanie racjonalnej sieci bibliotecznej w powiecie, sprawowanie opieki nad bibliotekami gminnymi i rejonowymi oraz zaopatrywanie tych bibliotek w odpowiednie książki.

Uchwalona instrukcja przewiduje, że kierownictwo bibliotek, zwłaszcza wyższego typu, będzie mogło być powierzane osobom, które przeszły odpowiednie wyszkolenie biblioteczne i posiadają dostateczne wykształcenie ogólne. Wydatki, związane z urządzeniem i utrzymaniem bibliotek gminnych, miejskich i powiatowych ponoszą samorządy terytorialne, które na te cele powinny uwzględniać odpowiednie kwoty w swych budżetach. Ponadto w finansowaniu akcji bibliotecznej wezmą również udział władze państwowe, przy czym przewiduje się, że udział Państwa sięgać będzie około 25 proc. ogólnych wydatków samorządu terytorialnego na ten cel.

Ponieważ kwota wydatkowana na akcję biblioteczną przez samorząd terytorialny wynosić ma rocznie około 1 milion złotych, przeto rządowe subwencje dla samorządowych bibliotek sięgać będą kwoty 250.000 zł rocznie.

GIEŁDY

CEDUŁA URZĘDOWA GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W POZNANIU.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Poznań, dnia 10 stycznia 1939 r.

Papiery procentowe

3% premiowa poż. inwest. II. em. 85,75 +
4% poż. konsolid. 66,50 + drobne; 66,75 + większe.
4½% wewn. poż. państwowa 1937 r 65,— + większe.
5% państwowa pożyczka konwers. większe odc. 68,50 +
5% państwowa pożyczka konwers. drobne odc. 68,— O. setki.
4½% złot. listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 64,— + średnie; 66,50 + drobne.
4% listy zastawne konwert. ostempl. P. Z. K. 54.50 +

Akcje bankowe i przemysłowe.

Cegielski H. 54,— P.
Herzfeld & Victorius 67—67,50 P.
Lubań - Wronki 30,— P.

Tendencja: dla pap. proc. spokojna, dla akcyj przemysłowych mocna.

CEDUŁA URZĘDOWA GIEŁDY ZBOŻOWO - TOWAROWEJ

Poznań, dnia 10 stycznia 1939 r.

STANDARTY: pszenica 746 g/l., żyto 708 g/l., owies I. stand. 470,5 g/l, owies II. stand. 445 g/l.

Ceny orientacyjne:

Pszenica zdatna do przemiału	18,50—19,00
Żyto zdatne do przemiału	14,50—14,75
Jęczmień browarowy	16.75—17,25
Jęczmień 700—720 g/l.	16.50—17.00
Jęczmień 673—678 g/l.	15.75—16.25
Owies I. stand.	14,35—14,75
Owies II. stand.	13,75—14,25
Mąka pszenna wyc. 0—35%	36,25—38,25
Mąka pszenna gat. I. 0—50%	33,50—36,00
Mąka pszenna gat. IA 0—65%	30,75—33,25
Mąka pszenna gat. II. 35—65%	26,50—29,00
Mąka pszenna gat. IIA 50—65%	24,00—25,00
Mąka pszenna gat. II. 35—50%	29,50—30,50
Mąka pszenna gat. II. 50—60%	25,00—26.00
Mąka pszenna gat. II. 60—65%	22,50—23,50
Mąka pszenna gat. III. 65—70%	18,50—19,50
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	26,00—26,75
Mąka żytnia gat. IA 0—55%	24,25—25.00
Mąka ziemn. superior wł. w.	28.50—31.50
Otręby pszenne grube	12,25—12,75
Otręby pszenne średnie	10,75—11,75
Otręby żytnie	11,25—12,25
Otręby jęczmienne	10,75—11,75
Groch Wiktoria	26,00—30,00
Groch zielony (Folger)	24,50—26,50
Łubin żółty	11,75—12,25
Łubin niebieski	10,75—11,25
Seradela	25,00—27,00
Rzepak ozimy	44,50—45,50
Rzepak jary	41,50—42,50
Siemię lniane	57,00—60,00
Mak niebieski	85,00—88,00
Gorczyca	45,00—48,00
Przelot	60,00—65,00
Rajgras	68,00—75,00
Tymotka	33,00—40,00
Makuchy lniane w taflach	23,00—24,00
Makuchy rzepakowe w taflach	15,25—16,25
Słoma pszenna luzem	1,50— 1,75
„ pszenna prasowana	2,25— 2,75
„ żytnia luzem	1,75— 2,25
„ żytnia prasowana	2,75— 3,00
„ owsiana luzem	1,50— 1,75
„ owsiana prasowana	2,25— 2,50
„ jęczmienna luzem	1,50— 1,75
„ jęczmienna prasowana	2,25— 2,50
Siano zwykłe luzem	4,75— 5,25
„ zwykłe prasowane	5.75— 6,25
„ nadnoteckie luzem	5,25— 5,75
„ nadnoteckie prasowane	6,25— 6.75
Koniczyna czerwona 95—97%	100,00—105,00
Koniczyna czerwona surowa	70,00—85,00
Koniczyna biała	250,00—300,00
Koniczyna szwedzka	150,00-160,00
Koniczyna żółta odtłuszczona	58,00—65,00
Koniczyna żółta w łuskach	25,00—30,00

Obrót ogólny: 3194 ton, w tym: pszenicy 571 ton, żyta 1123 t., jęczmienia 290 t., owsa 95 ton, przetworów młynarskich 662 t., nasion 151 ton, pastewne i inne 302 t.

Tendencja spokojna.

TARGOWISKO MIEJSKIE.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowań Cen.

Poznań, dnia 10 stycznia 1939 r.

Spędzono: wołów 50, buhajów 100, krów 150, jałówek 25, świń 1411, cieląt 602, owiec 121 — razem 2459 zwierząt.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęg.	64— 70
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	50— 58
Mięsiste tuczone starsze	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	60— 68
Tuczone mięsiste	50— 56
Nietuczone dobrze odżyw. starsze	42— 48
Miernie odżywione	36— 40
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 72
Tuczone mięsiste	48— 58
Nietuczone dobrze odżywione	40— 44
Miernie odżywione	20— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	64— 70
Tuczone mięsiste	50— 58
Nietuczone dobrze odżywione	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Młodzież:	
Dobrze odżywione	36— 40
Miernie odżywione	32— 34
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	82— 90
Tuczone cielęta	72— 80
Dobrze odżywione	62— 70
Mirnie odżywione	52— 60

OWCE:

Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64— 72
Tuczone starsze skopy i maciorki	58— 62
Dobrze odżywione	—

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi:	104—106
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi:	100—103
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi:	96— 98
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi:	90— 94
Maciory późne kastraty	84— 96

Przebieg targu ożwiony.

Zbąszyń

— **Nowy komisarz Straży Granicznej.** Dowiadujemy się, że dotychczasowy komisarz Straży Granicznej w Zbąszyniu, p. Przybylski, przeniesiony został w stan spoczynku. Miejsce jego zajął komisarz Straży Granicznej, p. Kotapski. Nowemu komisarzowi życzymy powodzenia na nowej placówce.

— **„Mundur swatem“ w Strzyżewie.** Staraniem ruchliwego Zarządu Związku Strzeleckiego — Oddziału w Strzyżewie pod Zbąszyniem — pod kierownictwem p. Krzyzostaniaka odbyło się piękne przedstawienie p. t. „Mundur swatem“. Przedstawienie odbyło się w sali p. Trauera, wypełnionej do ostatniego miejsca. Wykonanie całości było znakomite, to też padały dla amatorów liczne oklaski. Po przedstawieniu odbyła się wesoła i harmonijna zabawa taneczna do samego rana.

— **Gwiązdka w oddziale Orląt przy Z. S.** Oddział Orląt przy Związku Strzeleckim w Strzyżewie pod Zbąszyniem urządził wspaniałą gwiazdkę dla swych najbiedniejszych członków. Gwiazdka urządzona została wspólnie z Oddziałem Związku Strzeleckiego. Piękna uroczystość odbyła się w świetlicy własnej, którą zaszczycili rodzice orląt oraz przedstawiciele gromady z p. Krzyzostaniakiem na czele.

Września

— **Opłatek O. S. P.** Wrzesińska, dzielna Ochotnicza Straż Pożarna obchodziła w święto Trzech Króli swój doroczny opłatek. Miłą tę uroczystość zaszczycił swą obecnością p. starosta Kowalewski. Opłatek odbył się w salce p. Romana Śliwińskiego przy ul. Poznańskiej.

— **„Krysia Leśniczanka“.** Jak donosiliśmy, amatorzy wrzesińscy zapowiedzieli wystawienie operetki Jarno pod powyższym tytułem na 6 bm. Z powodu zachorzeń amatorów na grypę, przedstawienie musiano odwołać. Odbędzie się ono nieodwołalnie we czwartek, 12 bm.

— **Z Rady Miejskiej.** Dnia 9 bm. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, na którym uchwalono preliminarze budżetowe na rok 1939-40 dla głównej administracji i poszczególnych instytucyj miejskich. Poruszano także m. in. sprawę danin na Pomoc Zimową i kwestię zatrudnienia bezrobotnych.

— **Tow. Pomocy Naukowej im. K. Marcinkowskiego** zwołuje na 12 bm. zebranie. Zebranie odbędzie się o godz. 15 w Hotelu Polskim.

— **Z życia „Sokoła“.** Roczne walne zebranie Tow. Gimn. „Sokół“ żeński w Wrześni odbędzie się 11 bm. o godz. 19,30 w Hotelu Polskim.

— **Jeszcze zostawiają rowery.** Mimo nieustannych przykładów kradzieży rowerów, wciąż jeszcze obserwować można wypadki pozostawiania ich bez opieki. Ostatnio „zaopiekował się“ ktoś rowerem p. Mularczyka z Słomowa, zostawionym bez opieki w bramie przy ul. Poznańskiej.

— **Czy się dostaną do „ula“?** Z otwartego mieszkania p. Perlikowskiego w Rynku 3 skradziono wiadro miodu, wartości około 30 zł. Amatorzy miodu niech pamiętają, że za to można się dostać do „ula“, w którym znów mogą się spotkać z sprawcami wybicia okna wystawowego w firmie M. Wawrzyniak, Rynek 17, skąd kradziono większą ilość bielizny.

Mogilno

— **Tradycyjny opłatek w Cechu Krawieckim.** Zebranie cechu krawieckiego, połączone z tradycyjnym opłatkiem, odbyło się w święto „Trzech Króli“ w lokalu p. Jeskego. Udział wzięli wszyscy członkowie cechu z rodzinami. Zebranie zagaił starszy cechu, p. Płoszyński, po czym zebrani przełamali się opłatkiem. W międzyczasie nastąpiła skromna kawa, urozmaicona śpiewem przeróżnych kolęd. Uroczyste zebranie zakończono omówieniem spraw zawodowych i organizacyjnych.

— **Mrozy przyczyną wielkich strat.** Z powodu odwilży rolnicy pow. mogileńskiego przystąpili do odkopywania kopców z ziemniakami. Skonstatowali oni z przerażeniem, że ostatnie mrozy poczyniły tu wielkie spustoszenia. Straty obliczają do 40 procent.

— **Wykłady Uniwersytetu Powszechnego.** W małej salce Domu Katolickiego odbędą się 13 bm. o godz. 19,30 dwa wykłady, mianowicie „Polacy w służbie wolności“ p. rejenta Korytowskiego i „Polacy zagranicą“ p. Skupniewicza, nauczyciela Dokształcającej Szkoły Zawodowej. Uprasza się o liczny udział.

— **Nadział się na widły.** Straszny wypadek zdarzył się w maj. Golędzinowo w czasie młócenia zboża. Przy młóceniu zatrudniony był 25-letni Antoni Michałowski. Robotnik, chcąc się popisać wobec innych swymi akrobatycznymi sztuczkami, po skończonej pracy rzucił ze stogu na ziemię widły, po czym sam skoczył z wysokiego stogu na dół i wpadł na widły, na które się nadział. Michałowski doznał przebicia brzucha i nóg. Stan jego jest beznadziejny.

— **Okradziono biednego robotnika.** Nieznani na razie sprawcy włamali się do chlewa robotnika Michalaka w Zblewie, pod Orchowem, gdzie ubili 75-kilogramowego wieprza. Włamywacze oporządzili go następnie i zbiegli z mięsem pod osłoną ciemności nocnych.

Pamiętajmy o pomocy zimowej dla bezrobotnych

Humanitarny apel leszczyńskiego Podkomitetu Obywatelskiego

Leszno, 11. 1.

Sytuacja bezrobotnych wymaga daleko idących ofiar społeczeństwa. Naczelnym też obowiązkiem obywatelskim winna być troska o zaspokojenie ich potrzeb.

Urządzając w karnawale zabawy, nie zapominajmy o tym, że szerokie masy bezrobotnych cierpią niedostatek. Starczy na zabawę — niech starczy również na pomoc zimową dla bezrobotnych.

Stosownie do uchwały prezydium z dnia 5. I. 1938 r. Miejski Podkomitet Obywatelski do walki z bezrobociem na m. Leszno wzywa wszystkie organizacje i stowarzyszenia, urządzające zabawy karnawałowe, aby od każdego sprzedanego biletu wstępu pobierały dodatkową opłatę na rzecz pomocy zimowej w wysokości 50 proc. ceny biletu brutto.

Ofiary w ten sposób zebrane należy nazajutrz wpłacać do kasy Podkomitetu ratusz — pokój nr. 2.

Miejscowy Podkomitet Obywatelski
do walki z bezrobociem w Lesznie.
Przewodniczący
(—) **Kowalski, burmistrz.**

Pierwsze ślubowanie w Związku Młodej Polski

Piękna uroczystość w wrzesińskim oddziale

Września, 11. 1.

Dnia 8 bm. młodzi narodowcy wrzesińscy, zorganizowani w Związku Młodej Polski, obchodzili piękną uroczystość złożenia pierwszego przyrzeczenia w założonym niedawno oddziale. Uroczystość rozpoczęła się złożeniem raportu przez dowódcę oddziału, przybyłemu z Poznania, kierownikowi kursów kandydackich, kol. Szwestce, oraz dłuższym referatem na tematy ideologiczne. Na samą promocję złożyły się: rota przyrzeczenia, odśpiewanie „Jeszcze Polska nie zginęła“, oddanie hołdu członkom Z. M. P., poległym przy zajmowaniu Śląska Cieszyńskiego, przemówienie i wręczenie odznak. Uroczystość, która odbyła się w świetlicy Z. M. P., uzupełniły recytacje z pism Nieśmiertelnego Marszałka J. Piłsudskiego i Naczelnego Wodza, Marszałka Śmigłego - Rydza, oraz wiersz kol. Durmaja „Strofy na dziś“. Społeczeństwo wrzesińskie powinno poprzeć moralnie pracę młodopolaków, idących z wiarą w bój o zjednoczenie wszystkich młodych w walce o Wielką, Potężną i Sprawiedliwą Polskę. W skład dowództwa Z. M. S. w Wrześni wchodzą kol. kol. Tadeusz Fischbach (dowódca), Bogdan Jankowiak (zastępca), Antoni Staszak (sekretarz) i Herman Dziennik (skarbnik).

O odstrzale zwierzyny łownej w woj. wielkopolskim

Ważne wiadomości dla myśliwych

Wielkopolski oddział Polskiego Związku Łowieckiego podaje do wiadomości wszystkim zainteresowanym, że w roku 1939 można polować na kozły - rogacze od dnia 1 czerwca do dnia 30 września, polowanie na sarny - kozy jest zamknięte **przez cały rok** z wyjątkiem odstrzału selekcyjnego za specjalnym indywidualnym zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego. Na zające można polować od 16 października do 14 stycznia (włącznie), na dzikie kaczki i kaczory od 16 lipca do 30 listopada (włącznie), na bażanty - koguty od 16 października do końca lutego (kury bażancie są pod ochroną **przez cały rok**).

Powyższe terminy polowań obowiązują w myśl ustawy łowieckiej z dnia 3. 12. 1927 roku oraz dodatkowego rozporządzenia p. Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 30 listopada 1938 (Dz. U. R. P. nr. 97 poz. 653) oraz Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewnętrznych nr. 37 z dnia 20. 12. 1938.

Przestrzegamy przy tym pp. myśliwych, że mylne komunikaty niektórych pism nie będą usprawiedliwiały niedozwolonego odstrzału i winni tego przekroczenia będą surowo karani grzywną do 500 zł wzgl. aresztem do 6 tygodni w myśl postanowień ustawy łowieckiej.

Po upływie 10 dni od rozpoczęcia czasu ochronnego w myśl art. 53 ustawy łowieckiej, sprzedawanie, kupowanie, przewożenie i przenoszenie objętej ochroną zwierzyny oraz świeżych skór z tej zwierzyny, jak również podawanie takiej zwierzyny w jadłodajniach jest wzbronione i podlega karze w myśl art. 80 grzywnie do 500 zł lub aresztowi do 6 tygodni. Nadto zwierzyna lub świeże jej skóry ulegną konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych. Przestrzegamy również pp. kupców oraz właścicieli restauracji i jadłodajni, że sarnina pochodząca z odstrzałów selekcyjnych bez względu na to, w czyich rewirach została odstrzelona, nie może być użytą do handlu miejscowego lub podawaną w jadłodajniach, może natomiast być sprzedaną na eksport, wzgl. skonsumowaną przez właścicieli wzgl. dzierżawców łowisk.

Kto sieje oświatę - wzmacnia swój naród

Uruchomienie Uniwersytetów Powszechnych w Gdyni

Komisariat Rządu w Gdyni — oddział Oświaty i Kultury — doceniając potrzebę dokształcania się wśród szerokich rzesz społeczeństwa oraz pragnąc umożliwić każdemu pogłębienie swoich wiadomości z różnych dziedzin życia i wiedzy, organizuje w roku bieżącym Uniwersytety Powszechne dla śródmieścia, dla Orłowa i Kacka, dla Grabówka, Chylonii i Cisowej oraz dla Obłuża i Oksywia.

Program wykładów obejmować będzie zagadnienia z dziedziny historii, literatury i sztuki, religijno - moralnej, gospodarczej, prawa, geografii i przyrody, aktualne zajęcia praktyczne, wieczory dyskusyjne itp. Prelegentami na Uniwersytetach Powszechnych będą wybitne siły naukowe, specjaliści z poszczególnych dziedzin wiedzy. Wykłady odbywać się będą od 15 stycznia do 30 4. br. dwa razy tygodniowo po trzy godziny w dniach i godzinach ustalonych przez słuchaczy. Słuchaczami uniwersytetu mogą być mężczyźni od 21 roku życia — kobiety od 18 roku.

Piękna inicjatywa oświatowa Komisariatu Rządu, która znalazła w sferach robotniczych i rzemieślniczych Gdyni żywy oddźwięk godna jest najgorętszej pochwały.

Na wybrzeżu powstają nowe świątynie

Orłowo przystępuje do budowy kościoła

Gdynia, 11. 1.

W lokalu gminnym w Orłowie odbyło się zebranie, poświęcone sprawie budowy nowego kościoła.

Jak wiadomo, Orłowo jest jedynym przedmieściem Gdyni, nie posiadającym dotąd osobnego kościoła. Stara świątynia w Kolibkach i kaplica SS. Elżbietanek są bowiem zbyt małe, w sezonie nie mogą pomieścić wielkiej liczby wiernych.

Na zebraniu uchwalono sporządzić listę, z którą chętnie panie będą obchodziły domy mieszkańców Orłowa celem zebrania deklaracji sum, przeznaczonych na wzniesienie kościoła.

Plac pod budowę został już dawno obrany. **(j. k.)**

Kępno

— **Kurs przysposobienia rolnego.** W szkole Rolniczej w Kępnie otwarto kurs dla przodownic i przodowników zespołów przysposobienia rolnego z pow. kępińskiego. Na otwarcie kursu przybyli p. starosta Dąbrowiecki, ks. dziek. Nowacki, prezes WTKR., p. pułk. Thiel z Doruchowa i inni. Przybyłych powitał p. dyr. Piewcewicz, po czym delegat Woj. Komitetu do spraw młodzieży wiejskiej, p. inż. Nowak, zapoznał słuchaczy z celami i zadaniami przysposobienia rolnego.

Słuchamy RADIA

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.
Czwartek, dnia 12 stycznia 1939 r.

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 6,35 Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka (płyty). 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół: „Po kolędzie“ — poranek muzyczny dla szkół powszechnych. 11,25 Orkiestra Alfreda Campoli'ego (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Przerwa. 15,00 Rozmowę technika z młodzieżą przeprowadzi Wacław Frenkiel. 15,15 Kłopoty i rady: Drugi list z Poznania. 16,00 Dziennik południowy. 16,05 Wiadomości gospodarcze. 16,20 W sklepie detalicznym — pogadanka dla młodzieży. 16,40 Utwory na dwa fortepiany. Wykonawcy: Zofia Rabcewiczówna i Jerzy Fefeld. 17,30 „Piękna czytelniczka zbrzydła“ — felieton. 17,40 Arie i pieśni w wykonaniu Wandy Roessler-Stokowskiej (mezzosopran). Przy fortepianie Władysław Raczkowski (z Poznania). 18,00 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 18,30 Muzyka ludowa i jej wpływ na muzykę artystyczną — gawęda. 19,00 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego, Helena Korff-Kawecka (sopran), Helena Huzarska (klinga) i Henryk Śląski — piosenki. 20,35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne, Komunikat śniegowy (z Krakowa). Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro. 21,00 Muzyka kameralna na instrumenty dęte (z Poznania). Wykonawcy: Wiktor Gromadziński — obój, August Boczek — flet, Włodzimierz Pietrzycki — klarnet, Linus Geisler — waltornia, Józef Witkowski — fagot. 21,30 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Achilles Chróścik“ — dramat radiowy Jerzego Zawleyskiego. 22,00 Muzyka taneczna (płyty). 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,05 Muzyka polska — koncert w wyk. Orkiestry Symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Ireny Dubiskiej (skrzypce).

Poznań. 8,10 Program na dziś. 8,15 Nasz koncert poranny. „Płyta za płytą“. 8,55 Pogawędka dla kobiet. 11,25 Nowości z muzyki ludowej. Płyty. 14,00 Przegląd giełdowy. 14,10 Obrazy przyrody w muzyce. Płyty. 14,55 Wiadomości bieżące. 18,00 Wesoły obrazek karnawałowy dla dzieci. 18,25 Wiadomości sportowe lokalne. 22,00 Kolędy w wykonaniu chóru przy kościele św. Wojciecha pod dyr. Jana Rynka. 22,20 Skrzynka muzyczna — listy słuchaczów omówi prof. Franciszek Łukasiewicz. — 22,30 Na dobranoc. Płyty. 23,05 Zakończenie programu.

SŁUCHAMY ZAGRANICY!

19,35 Bratisława. „Faust“ — opera. 20,00 Lille. Kwadrans polski. 20,10 Kopenhaga. Koncert symfoniczny. 20,15 Radio Romania. Koncert symfoniczny. 20,30 Sztokholm. „Śpiewacy norymberscy“ — opera. 21,00 Rzym. Koncert. 21,00 Mediolan. „Il candeliere“ — opera. 21,00 Bruksela franc. „Piękna Helena“ — operetka. 21,30 Wieża Eiffla. Wieczór oper. 22,00 Strasburg. „Trzy świnki“ — operetka.

JUŻ PONAD 990 TYSIĘCY ABONENTÓW liczy Polskie Radio.

Liczba abonentów Polskiego Radia wzrasta coraz szybciej. Już obecnie w kartotekach Polskiego Radia zarejestrowanych jest ponad 990 tysięcy abonentów, co pozwala spodziewać się w ciągu najbliższych kilku lat osiągnięcia przez Polskie Radio cyfry miliona abonentów.

W dalszym ciągu ze wszystkich urzędów pocztowych na terenie Rzeczypospolitej napływają zgłoszenia nowych abonentów radia, przeciętnie od 1,000 do 2,000 dziennie.

Fakt osiągnięcia przez Polskę miliona abonentów jest tym znamienniejszy dla naszego rozwoju kulturalnego, że dotychczas zaledwie 7 państw w Europie liczy ponad milion abonentów radia, w tym wiele państw, w których radiofonia rozpoczęła działalność na pięć i więcej lat przed zorganizowaniem Polskiego Radia.

Przez fakt osiągnięcia miliona abonentów Polskie Radio wchodzi do czołowej grupy radiofonii europejskich, pozostawiając poza sobą przeszło 20 radiofonii.

DRAMAT RADIOWY ZAWIEYSKIEGO w Teatrze Wyobraźni.

Jerzy Zawieyski, młody dramaturg napisał dla radia słuchowisko p. t. „Achilles Chróścik“, które będzie nadane dnia 12 stycznia o godz. 21,30. Słuchowisko to jest obrazem odwiecznej walki dwóch sił w człowieku: wielkości i małości. Już samo zestawienie imienia i nazwiska bohatera dramatu określa sprzeczności w jego dążeniu i czynach. Achilles Chróścik pomimo pogrążenia w upadku ocala swoje człowieczeństwo przez tęsknotę do dobra i pragnienie wewnętrznego odnowienia. Ta idea przewodnia stanowi rdzeń niejednego arcydzieła literatury, choćby np. „Fausta“ Goethego. Słuchowisko o akcji nieskomplikowanej, ale pełnej dramatycznych akcentów porusza problem etyki czynu wogóle, a czynu bohaterskiego w szczególności.

Echa meczu Poznań-Berlin

Poznań, 11. 1.

Echa w prasie po meczu pięściarskim Poznań — Berlin są przeciągłe, długie i dysharmonijne. Nie równo i niejednogłośnie piszą o tym spotkaniu. Najwięcej fachowe pismo w Polsce „Przegląd Sportowy" pisze:

„Wynik remisowy z silną reprezentacją Berlina, to dla Poznania duży sukces. Niestety wynik ten nie odźwierciadla stosunku sił obu zespołów i krzywdzi wyraźnie zespół niemiecki.

Niemcy, którzy początkowo proponowali na sędziego punktowego Estończyka, na prośbę organizatorów, zgodzili się na p. Bielewicza, który sam punktował i fatalnie na tym wyszli. Sędzia punktowy w jednej walce wyraźnie zawiódł i rozstrzygnął błędnie, przyznając zwycięstwo w wadze półciężkiej Klimeckiemu, chociaż naszym zdaniem walkę wyraźnie wygrał Campe. Tego rozstrzygnięcia nie można tłumaczyć zwykłym faworyzowaniem własnych zawodników. W wyrównanej walce — przewaga Campego była zbyt duża."

Tak, wynik 8:8 rzeczywiście nie odzwierciedla stanu meczu, bo „Przegląd Sportowy" zapomniał o Skałeckim i Szymczaku, którzy zasłużyli na inne wyniki — lepsze.

O Skałeckiego walce „Przegląd" pisze:

W piórkowej Skałecki miał nad Graafem znaczną przewagę tylko w pierwszym starciu, gdyż berlińczyk bał się jego ciosów. Gdy Graaf opanował nerwy, wówczas ujawniła się jego wyższość techniczna i braki poznańczyka w tym kierunku. Cios w boksie jest bardzo cenną, lecz nie jedyną rzeczą, o czym winien pamiętać Skałecki, który jest pierwszorzędnym materiałem na boksera, ale jak na razie jeszcze tylko materiałem. To niewątpliwie miał też na uwadze p. Bielewicz, dając mu przegraną, chociaż wynik remisowy nie byłby skrzywdził Niemca.

Dla uzupełnienia należy dodać, że i drugie starcie należało do Skałeckiego (atak). Szymczaka remis z Gorzycą był również niesłuszny. Zatem idąc po najidealniejszej średnicy, wynik końcowy powinien brzemieć 8:8 z tym, że Klimecki oddałby swoje niesłusznie zdobyte punkty.

Co do sędziego, to niesłusznie „Przegląd" podkreśla, że p. Bielewicz faworyzował Poznańczyków. Wręcz przeciwnie, bo dopiero po gromkich protestach publiczności i pogróżkach po walkach w piórkowej, lekkiej, a nawet w półśredniej, pan sędzia chciał „naprawić" błędy przez danie zwycięstwa Klimeckiemu, by uspokoić publiczność. Wynika z tego, że raczej p. Bielewiczowi zależało na opinii u Niemców, dla których w piórkowej i lekkiej „urwał" punkty, niż na faworyzowaniu pięściarzy miejscowych. Jedno niestety i drugie nie udało się. Głowić się teraz jedynie wypada, czy Niemcy na przyszłość będą mieli zaufanie do p. Bielewicza i czy Poznań szybko zapomni o tym meczu. Z naszej strony możemy zapewnić, że nie. (om)

Mecz Pomorze-Poznań na zasilenie F. O. N.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Poznaniu w hali reprezentacyjnej Targów Poznańskich rewanżowe spotkanie międzyokręgowe Pomorze — Poznań. Ostatnie spotkanie, które odbyło się w roku ubiegłym w Toruniu wygrali gospodarze w stosunku 9:7.

Czysty zysk z tej imprezy postanowił zarząd Poznańskiego Okręgowego Związku Bokserskiego przekazać na zasilenie Funduszu Obrony Narodowej. Bilety nabyć można w dniu zawodów po cenach zniżonych. Wszystkie miejsca będą siedzące. Na powyższą imprezę wydali **organizatorzy 1000 biletów bezpłatnie dla szeregowców pułków poznańskich — chcąc tym samym spopularyzować pięściarstwo wśród Armii.**

Polska-Kanada w hokeju lodowym

W dniu 16 bm. rozegrany zostanie na torze lodowym w Katowicach międzypaństwowy mecz hokejowy Polska — Kanada.

Początkowo śląski O. Z. H. L. zamierzał, bez porozumienia z P. Z. H. L. zorganizować mecz Kanada — Dąb i Kanada przeciwko kombinowanemu zespołowi klubowemu Dąb — Cracovia.

Nie kwestionując meczu Kanada — Dąb, zarząd P. Z. H. L. uznał, że spotkanie z Kanadą będzie najbardziej racjonalnym treningiem dla naszej reprezentacji przed mistrzostwami świata i zarządził kategorycznie rozegranie w dniu. 16 bm. spotkania Kanada — Polska.

W skład naszej reprezentacji wejdą następujący gracze: Maciejko, Tarłowski, Werner, Metternich, Kasprzycki, Michalik, Marchewczyk, Wołkowski, Kowalski, Jarecki, Burda i Ursoń.

Zmiany w turnieju o puchar Davisa

Donosiliśmy wczoraj o odbytym w tych dniach w Kolonii posiedzeniu komisji europejskiej pucharu Davisa, która zaproponowała szereg ciekawych zmian w rozrywkach strefy europejskiej.

Przede wszystkim uchwalono, aby udział drużyn w strefie europejskiej ograniczyć do 16 (4 rundy). Gdyby jednak zgłosiło się w strefie europejskiej więcej niż 16 drużyn, wówczas przede wszystkim skreślnoby te drużyny pozaeuropejskie, które w roku ub. przegrały już w pierwszej rundzie europejskiej strefy. Gdyby jednak to nie wystarczyło, wówczas skreślone zostałyby drużyny europejskie, które w r. ub. wyeliminowane zostały w pierwszej rundzie.

Zastanowiono się wreszcie nad sprawą protestów jakie w roku ub. zgłoszone zostały przeciwko głównym sędziom meczów Dania — Polska i Szwecja — Szwajcaria. Zdecydowano, że w przyszłości na wypadek zgłoszenia protestu przez jakikolwiek związek państwowy w stosunku do osoby głównego sędziego, wówczas sędzia główny wyznaczony zostanie bezpośrednio przez europejski komitet pucharu.

Gry sportowe

Koszykarze KPW wygrywają we Lwowie.

W drodze powrotnej z Rumunii drużyna koszykówki poznańskiego KPW rozegrała wczoraj we Lwowie dwa spotkania z czołowymi drużynami lwowskimi. Poznańczycy wygrali z II drużyną harcerską oraz z AZS 30:16.

Hokej

Hokejowa reprezentacja Śląska jedzie na tournee do Niemiec

Repretzentacja śląska w hokeju lodowym jedzie na tournee do Niemiec, które trwać będzie od 19 do 21 bm.

Ślązacy rozegrają w tym czasie 5 spotkań, w tym — trzy w Berlinie i dwa w Hamburgu.

Skład reprezentacji Śląska notujemy:

Tarłowski, Kasprzycki, Ludwiczak, Nowak, Burda, Ursoń, Jarecki, Ney (Kanadyjczyk), Piechota, dr Zieliński i Knyciński.

Wobec wyjazdu Ślązaków do Niemiec, drjużyny śląskie biorące udział w rozgrywkach ligowych (Dąb) i' międzyokręgowych (Pogoń) wystąpią w osłabionych składach.

Łotwa — Polska w hokeju lodowym

W dniu 24 bm. w Warszawie odbyć się ma międzypaństwowy mecz hokeja lodowego Łotwa — Polska. Gdyby w dniu tym panowała odwilż — mecz zostanie całkowicie odwołany.

W skład reprezentacji Polski wejdą hokeiści klubów ligowych z wyjątkiem Dębu, którego gracze bawić będą w tym czasie na tournee w Niemczech.

Hokeiści polscy w turnieju o mistrzostwo świata.

W losowaniu mistrzostw świata w hokeju lodowym, jakie dokonane zostanie wkrótce w Brukseli, Polska reprezentowana będzie przez red. J. Hauptmana.

P. o. kapitana związkowego P. Z. H. L. prof. Paruszewski podaje nam przypuszczalny skład reprezentacji Polski na turniej o mistrzostwo świata w Zurychu:

Maciejko, Tarłowski, Muszyński, Werner, Metternich, Kasprzycki, Michalik, Kowalski, Wołkowski, Marchewczyk, Jarecki, Burda, Ursoń, Przedpełski, Dolewski i Andrzejewski.

Pięściarstwo

H. C. P. w Berlinie przegrało 8:6

Policyjny Klub Sportowy w Berlinie rozegrał mecz bokserski z poznańskim H. C. P. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem pięściarzy berlińskich w stosunku 8:6.

Rozmaitości

Włosi wygrywają

W spotkaniu akademickich reprezentacyj Polski i Włoch w Warszawie w obu broniach zwycięstwa odnieśli Włosi. Wygrali oni w szabli w stosunku 14:2, a w szpadzie 12,5 : 3,5.

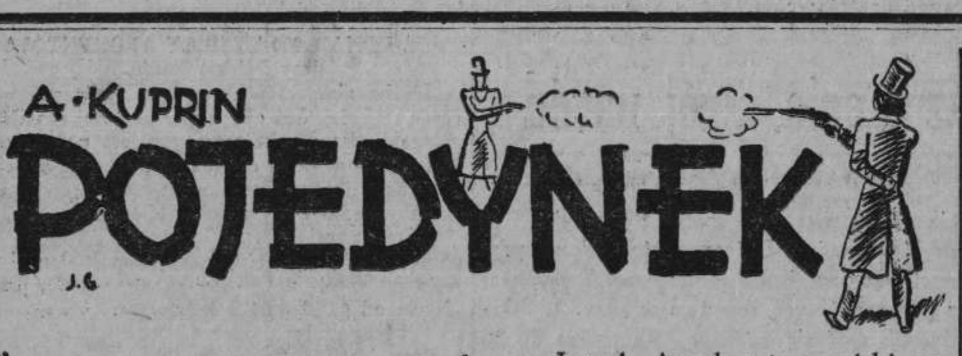
W kilku wierszach

— **Kongres olimpijski w Londynie.** Najbliższy kongres olimpijski (posiedzenie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego) odbędzie się w Londynie w dniach 6—9-go czerwca br.

— **Kanadyjscy hokeiści w Pradze.** W nadchodzący czwartek i piątek grać będzie w Pradze reprezentacyjna drużyna Kanady, Trail Smoke Eaters. W pierwszym dniu Kanadyjczycy rozegrają mecz z reprezentacją Czechosłowacji, w drugim — z drużyną L. T. C.

— **Gdańscy piłkarze pokonali Wrocław.** W międzymiastowym meczu piłkarskim Gdańsk — Wrocław zwyciężyła drużyna gdańska w stosunku 3:2 (2:1).

— **Stanisław Marusarz** potłukł się na treningu i ma ramię w gipsie. Kontuzja nie jest groźna i jest na wyleczeniu.



69)

Była szósta wieczorem. Romaszow siedział na oknie i wygwizdywał melodię z „Fausta". W ogrodzie ćwierkały wróble i krzyczały sroki. Noc nadchodziła. Pomiędzy drzewami tułały się już cienie.

Nagle, przed gankiem jego domu ktoś zaśpiewał głośno, fałszywie:

„Wściekają się konie, dźwięczą mundsztuki,
Pienią się, rwą, chrapią..."

Z hałasem pchnął drzwi i wtoczył się do pokoju Wietkin. Z trudem trzymając takt, śpiewał dalej:

„Panie, panny wzrokiem przerażenia
Za uchodzącym rzucają..."

Pijany w najwyższym stopniu, miał w oczach wyraz obłąkania. Powieki jego oczu od nocy bezsennych były czerwone i nabrzękłe. Czapkę zsuniętą miał na tył głowy. Wąsy mokre, obwisłe, pociemniałe.

— Jerzy! Anachoreto syryjski, pacałuję cię! — zaryczał z całej siły .— Czegóż się kwasisz? Chodź bracie. Tam wesoło. Grają, śpiewają. Chodź.

Mocno ucałował Romaszowa w usta.

— Dość, dość, Pawle Pawłowiczu. Po cóż te cielęce zachwyty?

— Daj mi dłoń, druhu! Instytutko. Kocham w tobie wszystko moje przeszłe, młodzieńczość, która uleciała. W tej chwili Osadczy wszystkie szyby potłukł, Romaszowiczu, kocham cię, bracie mój! Pozwól się ucałować należycie, po rosyjsku, w same usta.

Opuchła twarz Wietkina wstręt wzbudzała w Romaszowie, zapach wódki, buchający z ust, był dlań obmierzły. W takich jednak razach czuł się bezsilnym i tylko uśmiechał się smutno.

— Aha! po co to ja do ciebie przyszedłem? — wrzeszczał Wietkin zataczając się. — Miałem coś ważnego... Ach ot... Urządziłem Bobetyńskiego, rozumiesz co do szeląga, co do kopiejki! Doszło do tego, że chciał grać na weksle. Nie chłopaczku, mówię — zaczekaj. Wtedy zaczęliśmy grę na rewolwer. Spójrz Roma... — Wietkin wyciągnął z kieszeni cacko rewolwer w zamszowym futerale. — To systemu Cherwina. Pytam go za ile? Dziesięć, piętnaście! Djabliż z tobą! Zaczęliśmy. W piątym turze bacnę mu damkę! Witajcie sto gęsi! parę rubli ledwo zatrzymał przy sobie. A rewolwer wspaniały. Daruję ci go na pamiątkę przy.... jaź... — tak, he!

— Po co to Pawle Pawłowiczu?!

— Co, myślisz, że jest zły? Słonia zabijesz! Zaczekaj spróbujemy. Gdzie twój niewolnik, zażądamy deski. Hej niewolniku! Chwiejnie wyszedł do sieni, z której po chwili wrócił, niosąc pod pachą biust Puszkina.

— Daj pokój Pawle Pawłowiczu. Nie warto — próbował sprzeciwić się Romaszow.

— Et co tam. Jakiś szpak. Czekajcie, dam ja mu!

Postawił biust na taburecie, odszedł kilka kroków i zmierzył. Robił to wszystko z takim podnieceniem, że Romaszowa ogarniał niepokój, czy nie nastąpi jaki wypadek przez nieostrożność.

Wietkin długo celował, wreszcie wystrzelił. Huk ogłuszył Romaszowa. Kula przeszyła prawą szczękę figury.

— Widziałeś, migdałku? He, he? Ot, więc masz, schowaj i pamiętaj o mojej przyjaźni dla ciebie, a teraz pójdź, pójdziemy do klubu, haj!

— Pawle Pawłowiczu, doprawdy...

Nie mógł odmówić; nie znajdował na to ani słów stanowczych, ani odpowiedniej tonacji głosu. Czyniąc sobie z tego powodu wymówki, powlókł się za Wietkinem, który chwiejnie, choć z odwagą szedł naprzód.

Był to w całej swej rozciągłości obłędny, szalony wieczór. Zrazu pito w klubie, potem na dworcu kolejowym i znów w klubie. Z początku Romaszow krępował się, czynił sobie wyrzuty, czuł, że wśród pijanych niema miejsca dla niego, że go być nie powinno! Śmiech wydał mu się nienaturalnym, żarty płaskimi, śpiew fałszywym. Ale czerwone wino pite na dworcu zakręciło mu w głowie, rzucając w ogólny chaos wesołości. Przed oczyma powstała szarawość z milionem prochów, wszystko nagle stało się dobrym, miłym i wesołym.

Godzina biegła za godziną. Gdy lampy zapalono w jadalni, Romaszow zrozumiał dopiero, że musi być późno.

— Panowie, pojedziemy do dziewcząt — ktoś zaproponował — pojedziemy do Szlejferszy.

— Hurra! — odpowiedziała reszta.

Wszyscy wśród śmiechu, chaotycznie wyszli.

(CIĄG DALSZY NASTĄPI)

Kronika

12 styczeń

Czwartek

Kalendarz rzymsko-katol.

Sroda 11 Honoraty
Czwartek 12 Arkadiusza

Kalendarzyk meteorologiczny

Środa, godz. 10 rano. Ciśnienie atmosferyczne średnie 754 mm. Temperatura powietrza w ub. dobie najwyższa + 2 st. C., najniższa — 2 st. C.

Stan wody w Warcie w dniu dzisiejszym wynosi + 18 cm. Temperatura wody + 0,1 st. C.

Nocne dyżury aptek

Śródmieście — Apteka dra Kierzyńskiego, ul. Pierackiego; Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13; Apteka pod Złotym Lwem Stary Rynek 75; Apteka przy Grobli, Wielkie Garbary 41; Apteka na Chwaliszewie, Chwaliszewo 76.

Jeżyce — Apteka Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10.

Łazarz — Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marszałka Focha 47.

Wilda — Apteka Fortuna, G. Wilda 76.

Sołacz — Apteka przy ul. Mazowieckiej nr. 12.

Górczyn — Apteka Karpińskiego, ulica Marsz. Focha 158.

Dębiec — Apteka przy ul. Dębieckiej 6.

Poznań-Wschód — Apteka przy Krzyżu, ul. Główna 53.

Starołęka — Apteka miejscowa.

Ważne telefony:

Zegarynka — 07. Centrala międzymiastowa — 00. Informacja tel. — 09.

Z miasta

— **Rejestr poborowych rocznika 1918** wyłożony jest do przejrzenia w czasie od 15 do 31 stycznia 1939 r. z wyjątkiem niedziel i świąt w Wydziale Wojskowym — pl. Sapieżyńskim nr 9, I ptr. — pokój 30 — między godziną 10—12-tą. W wypadku mylnego, lub niewłaściwego spisu przysługuje poborowemu żądanie uzupełnienia, lub sprostowania, na co winien przedstawić wiarogodne dowody.

— **Zjazd Zrzeszenia Zaw. Automobilistów** W najbliższą niedzielę odbędzie się w Poznaniu roczne walne zgromadzenie Zrzeszenia Zawodowych Automobilistów — oddziału poznańskiego. Na intencję obrad odprawiona zostanie msza św. w kościele pod wezw. Imienia Pana Jezusa, którą odprawi ks. rektor Cieszyński. Obrady rozpoczną się o godz. 10-tej w sali Młodego Przemysłu przy ul. Podgórnej 10. Następnie obradować będzie w Poznaniu zjazd delegatów Zrzeszenia Zawodowych Automobilistów, na którym reprezentowanych będzie sześć oddziałów. Tego dnia obradować też będzie na rocznym walnym zgromadzeniu Motocyklub „Unia" w lokalu klubowym przy pl. Bernardyńskim.

— **Rewindykacje ziem śląskich przez Polskę.** Na powyższy temat w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego dzisiaj, 11 bm. wygłosi odczyt prof. dr Zygmunt Wojciechowski. Dnia 13. bm. mówić będzie prof. dr Roman Pollak nt. „Śląsk Zaolziański". Odczyty będą się odbywały w sali 17-tej Coll. Minus o godz. 20-tej. Wstęp 30 i 15 gr.

— **Z Ośrodka Społeczno - Oświatowego.** Zebranie Rady Pedagogicznej Ośrodka Społeczno Oświatowego, które nie odbyło się w dniu 9 bm. z powodu ćwiczeń o. p. l., odbędzie się w czwartek, dnia 12 bm. o godz. 19-tej w świetlicy przy Pl. Sapieżyńskim 4 I piętro.

Oświata robotnicza

— **Wykłady popularne na Filii Uniwersytetu Powszechnego dla członków Tow. Ogródków Działkowych** rozpoczną się w piątek, dnia 13 bm. o godz. 19-ej w szkole powszechnej nr. 32 — ul. Różana (wejście z ul. Stromej). Tematy wykładów: 1. „O hodowli królików" (dalszy ciąg) — p. Olech Kasprzak. 2. „Kościół katolicki i sprawy religijne w nowej konstytucji Polskiej" ks. prof. Edward Piętka.

— **Z Uniwersytetu Powszechnego.** Wykłady ogólne na Uniwersytecie Powszechnym im. Jana Kasprowicza odbędą się w dziś w środę, dnia 12 bm. o godz. 19,15 w sali Gimnazjum Paderewskiego, przy ulicy Składowej 2. Tematy wykładów: 1. Człowiek — jego dziś i jutro (dalszy ciąg — p. dr Mieczysław Naramowski. 2. Rozwój psychiczny młodzieży (druga część — p. dr Józef Sułkowski. Wstęp wolny dla wszystkich.

Z życia organizacyj

— **Stowarzyszenie b. Uczestników Strajku Szkolnego Zach. Polski z lat 1901—07.** W piątek, dnia 13 bm. o godz. 19,30 odbędzie się w sali Młodego Przemysłu przy ul. Podgórnej 10, zebranie plenarne Koła Poznań. Uroczysty opłatek odbędzie się dnia 19 bm. o godz. 18 w sali Domu Królowej Jadwigi.

— **Tow. Muzyczne Kolejarzy w Poznaniu.** Ze względu na zarządzone pogotowie opl-gaz. zebranie budżetowe odbędzie się w piątek, dnia 13 bm. w kasynie Główn. Warsztatów, ul. Robocza.

Poznań przeżył trzy groźne naloty nieprzyjacielskie

Wieczorny alarm trwał przeszło dwie godziny. - Znaczna poprawa w reakcji publiczności. Inspektor obrony powietrznej gen. Zając uczestniczył w ćwiczeniach.

Poznań, 11. 1.

Trzydniowe wielkie ćwiczenia obrony przeciwlotniczo-gazowej rozwinęły się w całej pełni. Wczoraj w południe nastąpił **drugi nalot samolotów nieprzyjacielskich.**

Około godz. 13,15 rozległo się wycie syren. Ruch w mieście zamarł. Do tych, którzy nie chcieli schronić się do bram, **zabrała się energicznie policja.** Sypały się mandaty karne. Ulice opustoszały.

W chwilę później, **nad miastem przeleciały samoloty.** Rozległy się **huki bomb.** Gdzieniegdzie zapalono **świece z gazem łzawiącym.**

Głośniki obwieszczały tymczasem rozmiary szkód i zniszczeń, spowodowanych bombardowaniem: **Muzeum Wielkopolskie się pali!** Przed gmachem P. K. O. **plama iperytowa!** Na rogu Al. Marcinkowskiego i ul. Nowej **rozerwane są szyny tramwajowe!**

Stwierdzono również poważne zniszczenia w rejonie Starego Rynku i mostów na Warcie. **Zniszczony został Most Bolesława Chrobrego.** W Rzeźni Miejskiej **część mięsa uległa skażeniu gazem.**

Wreszcie niebezpieczeństwo minęło. Przerywane wycia syren oznajmiły **koniec alarmu.** Trwało jednak jeszcze dłuższy czas, nim życie w mieście wróciło do normalnego stanu. Trzeba dopiero było **gasić pożary, usunąć plamy iperytowe i naprawić powstałe szkody.** Pogotowia techniczne i drużyny odkażające miały dużo pracy.

* * *

Wieczorem **zaciemnienie miasta było o wiele lepsze niż dnia poprzedniego.** Tam, gdzie komendanci domów lub bloków nie dopilnowali zasłonięcia okien, zjawiali się policjanci z napomnieniem lub mandatem karnym. Również **młodzież szkolna** (nawet niższych klas!) z opaskami na ramieniu, obchodziła domy, **zwracając uwagę na konieczność wygaszenia świateł.** To też panowała **ciemność, że oko wykol.**

Niesamowite wrażenie robiły samochody, których **reflektory zasłonięte były niebieskim papierem.** Niesamowicie wyglądało również w kawiarniach; w niebieskim oświetleniu ludzie wyglądali jak żywe trupy.

* * *

O godz. 20,30 nastąpił ponowny alarm lotniczy, który trwał przeszło dwie godziny. Ruch na ulicach zamarł zupełnie. Ludzie pochowali się do bram. Z tymi, którzy nie usłuchali wezwania, **policja postępowała tym razem już bezwzględnie.** Na ogół jednak **reakcja publiczności na zarządzony alarm była już o wiele lepsza.** Trochę szemrano, że nalot trwa za długo, ostatecznie jednak przechodnie, których alarm zastał na ulicy, pogodzili się z losem i spędzili **dwie godziny w bramach domów.**

Nad miastem pojawiły się znów **samoloty, które zrzucały rakiety, imitujące bomby.** Samoloty te **bombardowały także Wrześnię** a ponadto pojawiły się nad **Podstolicami, Neklę i Kołem.**

Na skutek bombardowania **zniszczonych zostało szereg budynków w Warsztatach Kolejowych, biura firmy H. Cegielski oraz budynek kolejowy Kasy Emerytalnej. Również przy ul. Grobli szereg budynków Miejskich Zakładów Światła i Wody uległo zniszczeniu.** W związku z tym nastąpiła **półgodzinna przerwa w dostawie prądu elektrycznego w niektórych częściach miasta.**

W Teatrze Wielkim **zgasło światło w czasie koncertu symfonicznego** i trzeba było uruchomić światła zastępcze. Po skończonym koncercie **panowały w garderobie teatru egipskie ciemności;** publiczność musiała się posługiwać latarkami kieszonkowymi.

Na Moście Teatralnym upadła bomba iperytowa. Plamę usunęły drużyny odkażające.

Około godz. 22,30 alarm został odwołany.

* * *

Czwarty nalot nastąpił dziś rano około godz. 9,00

Publiczność, przeszkolona już w ciągu dnia wczorajszego, **natychmiast skryła się do bram,** tym bardziej, że w wielu punktach miasta spadły **bomby gazowe** (zapalone świece z gazem łzawiącym).

W czasie nalotu pod wpływem bombardowania powstał **pożar przy Starym Rynku.** Ugasiła go straż pożarna. **W Ratuszu zapalono świecę z gazem łzawiącym.**

O godz. 10 alarm został odwołany i jednocześnie **odwołano pogotowie opl-gaz.**

Ćwiczenia się skończyły...

* * *

Jak **duże znaczenie władze wojskowe przykładają do odbytych ćwiczeń,** o tym świadczy fakt, iż **z Warszawy przybył na nie inspektor obrony przeciwlotniczej państwa gen. Zając,** pod którego przewodnictwem odbyła się wczoraj w komendzie ćwiczeń odprawa.

Dziś, po skończonych ćwiczeniach, odbyła się odprawa wszystkich rozjemców w Collegium Minus.

20-lecie Powstania Wielkopolskiego w Katowicach



Moment złożenia przez prezydium Związku Powstańców Wielkopolskich wieńca na płycie „Nieznanego Powstańca".

Opłatek i wieczór taneczny O.Z.N. odbędzie się dziś w Pałacu Działyńskich

Obóz Zjednoczenia Narodowego Obwód na m. Poznań urządza dziś w środę, dnia 11 bm. w salach Pałacu Działyńskich przy Starym Rynku tradycyjny opłatek połączony z wieczorem tanecznym.

Początek wieczornicy o godz. 20. Wstęp 45 groszy, obowiązkowe nakrycie 1 zł. Strój dowolny.

„Opłatek" Strzelców przy PKE

Związek Strzelecki oddział przy Poznańskiej Kolei Elektrycznej urządził w świetlicy własnej przy ul. Mickiewicza 27 tradycyjne łamanie się opłatkiem dla członków i orląt. Uroczystość zaszczycili swą obecnością dyrektor PKE Marchwicki, z ramienia okręgu Z. S. powiatowy Z. S. Rech, oraz członkowie zarządów sąsiednich oddziałów. Chór orląt odśpiewał kilka kolęd, kilku chłopców zadeklamowało wiersze. Piękne przemówienie wygłosił dyr. Marchwicki, nakreślając twardą a wytrwałą pracę Zw. Strzeleckiego dla dobra i bezpieczeństwa Państwa Polskiego. Następnie serdeczne życzenia dla oddziału złożył przedstawiciel okręgu Z. S. Na zakończenie przemówił prezes oddziału p. Szklarz, który po ojcowsku życzył orlętom wytrwałej służby w Z. S., a rodzicom i gościom obecnym, aby swe dzieci w zdrowym polskim duchu wychowali, po czym łamał się z wszystkimi opłatkiem. Na koniec komendant oddziału przystąpił do wydawania paczek dla 45 orląt oraz do wręczania gotówki bezrobotnym członkom.

Ostatnie posiedzenie magistratu

Poznań, 11. 1.

We wtorek odbyło się **ostatnie posiedzenie Zarządu Miejskiego w dotychczasowym składzie.** W myśl mianowicie obowiązujących przepisów nowa Rada Miejska dokona wyboru 8-miu nowych ławników, tj. nie zawodowych członków zarządu miejskiego, którzy wspólnie z zawodowymi członkami będą stanowić nowy zespół Magistratu.

Surowa kara za niezgłoszenie pracowników do Ubezpieczalni Społecznej

Starostwo Grodzkie skazało restauratora Bolesława Św. z Poznania na areszt bezwzględny przez 20 dni oraz na koszty postępowania w kwocie zł 20,— za to, że od maja do sierpnia ub. r. zatrudniał pracowników, nie ubezpieczył ich i należnych składek nie wpłacał do Ubezpieczalni Społecznej.

Kino „Adria" Jeżyce

wyświetla film „Pod Twoją Obronę" zrealizowany ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej pod protektoratem Akcji Katolickiej. Ciekawy dramat lotniczy o bardzo ciekawej treści. Autentyczne zdjęcia odsłonięcia i zasłonięcia Cudownego Obrazu. Setki tysięcy pątników, składa hołd Królowej Korony Polskiej podczas uroczystości jubileuszowych z okazji 550-lecia sprowadzenia Cudownego Obrazu. W rolach głównych: Maria Bogda, Adam Brodzisz, Władysław Walter, B. Samborski, Z. Lindorf, T. Trapszo.

TABELA LOTERII

(NIEURZĘDOWA) z dnia 10 stycznia

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 padła na nr. 47911

Zł. 10.000 na n-ry: 16577 73901 90790 97026 143715

Zł. 5.000 na n-ry: 59523 74765 80226 80544 114042

Zł. 2.000 na n-ry: 18814 23567 41601 46933 55713 59401 77807 79415 85777 98766 100864 104163 105271 122109 131917 138778 149406 158471

Zł. 1.000 na n-ry: 10115 10951 15637 20584 24633 31344 37051 50007 51010 51914 64928 65135 82181 82198 84359 85491 92143 104784 110078 125660 126782 136376 139522 159454

Wygrane po zł 250

85 69 153 58 274 99 344 553 617 884 933 36 1020 126 57 229 440 595 655 777 2034 128 68 257 365 438 97 575 637 710 27 80 881 87 3014 114 244 302 571 95 629 711 804 67 927 4121 306 84 599 672 700 43 82 853 55 939 5108 329 40 554 622 65 89 167 91 807 98 952 91 6020 281 89 333 492 222 46 750 951 7001 274 351 53 82 418 98 508 716 821 8037 148 372 440 505 661 770 859 86 9106 70 318 437 606 751 839 978

10063 68 113 49 80 99 284 379 407 517 69 75 676 808 33 11051 75 114 25 247 84 352 426 77 92 536 46 64 616 36 53 69 78 819 43 90 914 15 12112 66 223 60 491 527 75 86 92 638 91 729 814 75 903 36 13282 318 404 87 680 715 28 843 49 94 951 84 14095 159 330 55 556 602 83 843 76 925 70 15048 50 136 37 246 92 469 513 25 765 856 16005 138 252 320 435 60 79 523 646 860 70 952 62 17123 59 232 336 433 542 64 751 99 830 46 62 86 999 18170 91 93 245 449 890 915 43 77 19067 233 412 88 505 35 40 54 99 602 33 59 833 946 83

20005 20 151 222 403 508 51 657 704 823 71 910 71 90 21017 133 41 273 85 352 93 511 664 749 69 887 22028 93 170 89 335 53 483 529 811 84 23113 59 82 321 667 705 92 893 933 91 87 24092 110 19 250 66 385 448 70 521 41 97 645 829 25082 274 476 501 18 774 80 833 59 937 53 26181 230 300 1 439 572 693 813 42 926 50 96 27069 197 416 577 602 767 68 74 88 850 28015 162 203 67 430 46 65 84 85 87 521 630 65 79 846 904 5 16 84 29156 221 354 522 45 66 75 708 819

30118 83 90 244 315 71 99 670 81 880 82 931 31057 100 398 457 519 731 802 29 95 32035 52 157 213 42 318 440 784 822 951 33144 48 238 636 57 747 833 34026 77 88 129 200 507 8 854 35041 223 422 28 805 7 934 87 36267 316 52 441 534 80 631 726 809 48 37033 40 135 298 322 425 671 76 791 802 43 927 38036 127 61 94 449 544 667 75 723 52 63 88 39020 56 325 417 47 98 526 82 632 934

40125 26 70 237 587 863 77 942 41208 440 543 84 621 73 724 77 924 42008 74 158 84 201 13 48 360 442 723 55 910 43062 381 415 500 33 685 882 942 44435 509 718 956 45067 104 66 242 388 543 59 722 43 53 55 91 963 46007 22 46 128 217 46 68 326 46 49 67 528 37 603 25 30 61 711 64 940 47021 65 81 162 261 334 46 96 438 657 73 83 700 87 927 48024 47 96 856 939 60 49169 74 216 49 320 47 57 545 662 757

50030 91 277 306 61 564 619 727 72 812 924 51030 397 406 554 776 825 28 997 52399 422 49 54 75 525 76 609 48 92 701 832 49 981 94 53128 227 320 46 433 74 522 651 74 85 712 54019 38 131 66 82 230 83 361 482 89 91 515 825 50 63 55013 61 72 142 45 87 97 285 463 506 640 749 837 56106 85 246 309 11 26 511 844 57000 58 125 239 41 55 63 68 93 302 460 97 583 833 43 58 932 58178 265 310 59 593 94 643 758 804 85 946 59020 176 217 705 30 71 934

60201 65 85 347 71 511 35 896 947 61093 201 35 331 472 592 666 729 827 961 62090 139 245 86 347 475 568 91 68 792 809 954 63052 106 705 807 22 910 64079 100 99 288 441 649 58 789 811 27 65042 177 220 443 532 64 708 79 861 921 12 28 40 42 66008 53 190 293 500 90 811 69 925 67026 180 91 292 308 401 515 74 694 817 45 905 36 85 68078 137 540 66 76 706 58 823 942 69126 28 388 432 574 752 907

70028 301 52 85 405 29 615 37 99 722 70 95 834 71078 138 438 675 738 58 61 77 804 96 990 72037 102 48 228 424 536 38 698 710 83 95 830 63 940 88 73143 216 32 84 330 415 717 962 74049 295 313 19 547 618 36 83 786 882 59 944 82 75066 69 278 360 92 429 870 76094 261 364 689 938 59 77147 324 456 84 93 503 78 93 834 78079 169 337 435 583 89 646 701 980 79300 488 615 75 704 865

80045 197 264 94 562 670 707 15 97 811 26 76 93 987 81049 109 38 95 345 68 420 583 705 861 82049 104 318 402 505 746 933 83055 90 138 272 314 926 84169 238 93 327 55 79 419 52 77 580 619 90 85189 235 68 319 46 410 77 607 19 21 51 739 71 847 80 956 86138 246 306 479 705 18 45 814 69 87089 236 376 492 586 636 814 20 939 88017 246 372 560 681 963 84 89025 86 228 60 369 439 508 69 88 639 69 842

90049 94 137 290 427 29 527 56 66 801 918 20 97 91064 155 218 38 360 439 50 715 39 896 917 69 92029 115 52 94 220 809 93003 7 81 115 51 345 51 465 70 99 733 874 78 948 94040 49 190 221 23 486 561 609 66 811 901 2 95001 108 24 47 99 215 660 972 96199 279 372 598 694 871 961 97134 524 831 982 98116 427 94 515 61 86 94 652 726 824 82 99174 254 476 87 673 967

100038 151 262 381 433 42 533 664 750 66 863 65 942 101024 38 456 670 720 915 19 30 102000 35 265 326 431 565 624 30 712 103039 95 493 555 684 842 967 84 104126 443 827 105028 127 267 330 50 96 586 95 704 925 106092 134 53 220 87 561 617 732 50 74 107245 429 32 551 78 617 830 108003 48 69 180 320 69 561 661 93 780 959 109101 55 215 51 80 373 98 418 509 35 93 675 702 897

110293 507 93 96 625 47 85 712 811 917 111002 356 484 577 721 916 25 112085 114 033 8 26 551 69 77 790 93 891 113077 204 326 477 571 72 730 114030 70 126 361 412 14 20 833 115272 99 387 613 787 98 880 92 902 92 116012 24 64 203 36 339 67 670 4 811 117029 630 93 700 81 118124 38 538 45 644 747 813 119236 325 8 625 772 4

120007 54 400 79 96 539 81 639 711 65 7 121004 173 257 342 584 616 818 122058 134 292 402 530 703 821 123107 84 634 846 927 69 124017 89 147 361 428 66 596 9 605 777 808 11 31 901 18 65 125018 75 142 220 65 339 665 95 800 27 911 126000 10 50 3 149 276 352 446 524 51 611 716 27 80 804 127024 71 179 389 498 521 717 57 843 918 65 128008 189 269 386 474 92 575 713 23 879 82 933 69 129011 430 504 632 842 69 948

130259 473 520 34 749 844 131027 96 142 415 505 604 55 750 89 851 86 926 99 132025 67 155 306 442 80 565 83 626 830 133001 27 243 312 458 823 134083 132 4 71 355 77 469 577 639 798 813 53 970 135013 136 44 67 286 386 591 720 837 50 136167 205 459 77 95 694 717 883 7 9 954 137133 236 354 593 744 55 64 82 884 956 138003 259 395 706 139035 6 115 73 223 309 31 400 97 785 812 69

140056 96 314 67 495 644 841 941 6 141078 123 30 420 512 654 734 874 142091 176 265 74 315 56 415 589 622 762 821 35 983 143022 105 84 94 394 7 425 505 695 812 48 922 55 144025 69 214 27 64 356 460 8 628 730 966 7 145174 217 83 367 405 32 629 754 8 929 146088 428 30 7 47 672 801 33 67 907 73 147024 98 221 396 504 23 40 884 938 148039 49 291 363 572 645 720 83 897 149168 89 335 45 539 656 886

150066 79 202 348 433 558 634 151000 36 520 60 5 625 723 812 152030 140 278 80 320 85 626 773 92 916 55 153010 26 32 82 174 93 426 34 63 514 739 154257 326 45 410 741 155010 206 426 34 70 699 732 680 82 930 87 156066 80 103 291 346 78 422 516 713 880 157087 117 349 411 74 93 515 42 748 158081 129 212 78 369 505 159176 445 610 15 26 48 55 88 919 68

III ciągnienie

Wygrane po zł 250

178 233 559 654 1134 240 387 438 541 751 2222 23 50 820 904 3022 48 443 800 933 4252 405 25 53 89 624 26 705 49 51 914 5102 237 302 6 35 60 533 650 733 834 910 6310 468 76 945 7310 91 839 8002 183 707 953 9023 27 342 246 322 519 805 22 31

10345 652 713 11224 72 565 615 72 12044 49 110 13127 319 48 497 619 774 819 45 986 14165 92 204 313 533 834 52 906 51 15063 135 215 26 427 32 504 30 797 810 949 73 98 16166 258 402 89 613 771 17072 212 55 692 18080 257 78 466 571 867 19054 651 97 803

20155 626 732 37 57 842 97 21173 290 376 498 850 960 22161 221 332 64 457 596 636 747 23075 367 458 569 870 24335 98 493 557 655 882 971 25492 525 915 26152 343 997 28034 231 33 81 365 443 605 843 81 520 29586 605 917

30003 251 300 67 419 40 558 60 640 977 96 31106 22 256 464 69 815 91 966 78 32069 98 411 533 768 33069 103 84 263 353 419 501 667 34143 220 659 35000 153 375 640 878 957 36768 71 931 37170 91 331 68 517 35 38291 333 68 618 843 995 39160 495 554 624 797 801 991

40030 129 65 346 88 550 58 680 710 29 806 29 973 41041 78 85 110 22 434 873 91 96 42220 344 438 820 43251 540 44187 441 549 875 45003 35 163 375 513 98 630 33 97 855 914 46166 420 48 74 563 650 730 815 927 47009 451 859 947 48051 338 57 97 735 908 72 49010 35 364 838 54 962

50125 497 644 862 51096 255 304 96 465 522 88 740 854 52704 49 845 919 29 87 53578 703 849 52 917 54088 102 270 67 68 433 76 712 21 855 55106 98 260 70 89 425 926 56094 476 747 57205 419 855 914 58258 307 563 612 59133 65 297 596 812

60075 396 97 552 613 61086 105 35 442 745 809 902 62449 584 965 63708 38 806 937 64224 347 431 507 40 61 65014 97 506 621 47 747 803 13 66065 165 463 627 754 969 67078 82 97 122 38 508 784 814 68116 401 41 49 539 744 82 69099 272 395 447 635 713 37

70101 216 680 71277 357 661 969 72101 90 285 467 945 74 73897 932 74233 336 493 563 75405 14 58 977 76510 72 780 93 77191 934 78453 872 741 84 847 59 79072 75 180 346 486 814 57 708 55

80358 415 577 704 81046 70 91 320 451 64 537 82192 606 24 766 83265 564 84150 316 462 577 824 908 26 85107 86007 17 74 207 315 500 756 961 92 87384 88 424 500 34 88171 403 664 728 89271 336 801 32

90027 212 361 536 59 60 78 938 91090 105 58 203 308 499 683 747 8 857 92041 135 305 417 732 94 93503 600 18 813 912 87 94028 969 95317 487 651 96005 9 56 142 458 84 537 632 772 97017 330 462 689 728 98197

100124 389 410 808 101022 62 148 600 31 780 805 102182 312 63 572 742 80 982 91 103708 104124 468 763 892 105331 632 54 722 106125 605 986 107149 325 456 638 108061 73 517 774 812 33 74 934 61 109117 351 587 683 771 991

110284 449 586 882 111080 8 298 332 568 660 949 112079 276 113423 57 762 114096 247 363 478 115528 61 79 859 116140 356 117092 134 779 839 982 118121 40 9 293 574 97 735 929 119000

120062 279 555 635 121145 577 704 45 122012 203 4 21 437 704 23 920 89 123057 69 565 649 124583 929 125106 282 352 937 126233 457 60 563 831 52 97 127014 606 15 128235 418 950 129107 41 370 459 540 730 874 973

130003 14 104 675 808 16 953 131066 73 110 747 61 84 979 89 132438 513 20 649 90 705 829 927 133107 52 822 134093 131 58 224 320 64 89 515 70 800 135213 721 954 136133 423 577 611 137315 28 534 72 617 738 48 50 138066 241 66 434 670 92 733 893 139054 164 8 217 569 635 74 880

140079 289 141216 142027 238 597 9 748 143197 538 604 712 63 836 144019 79 953 145074 199 245 326 658 800 9 146037 429 587 851 147217 56 324 87 90 454 665 149009 132 377 90 438 586 887

150398 408 95 529 915 151296 396 800 152488 761 957 153762 808 32 915 154433 43 616 39 709 874 934 5 44 155087 698 706 156065 83 229 460 723 884 918 85 157248 346 473 700 158182 220 73 524 714 26 914 159084 342 464 9 530 71 778 9 970

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 64673

Zł. 15.000 na nr. 117956

Zł. 5.000 na n-ry: 42161 114152

Zł. 2.000 na n-ry: 2703 15185 18026 22576 27052 36712 39745 55397 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 135390 139104 156656

Zł. 1.000 na n-ry: 27039 27530 27580 [illegible] 31855 33628 34969 35446 36074 38752 41809 43293 49034 54238 57218 60642 64977 65770 68069 77258 77669 77852 80115 83440 87956 97425 99836 101650 107662 107674 124200 125898 135178 144132 149875

Wygrane po zł 250

92 479 691 879 1052 280 303 39 43 673 840 917 2165 228 29 363 749 53 871 3068 283 442 68 510 62 810 4127 32 92 699 815 5091 155 88 901 6230 545 611 74 7046 470 641 967 8013 51 185 219 315 451 608 990 9071 187 834

10433 80 513 647 75 907 11022 713 816 950 12073 277 412 512 765 834 13108 53 556 613 709 858 14371 504 60 697 785 940 63 15381 431 16006 266 456 62 566 810 25 17119 96 271 551 707 77 813 97 18081 127 645 19134 59 202 18 517 696

20036 67 137 445 638 745 956 22571 769 867 96 23149 248 550 73 737 24150 366 410 628 851 908 26 25098 201 90 311 96 808 50 936 26306 452 91 567 773 984 27026 301 456 97 809 28024 112 292 684 29301 19 71 75 427 627 776

30145 230 80 669 897 31306 7 419 38 589 835 910 32166 288 381 568 89 94 602 51 778 902 33371 969 39235 77 328 677 842 35054 150 653 36174 333 381 766 91 933 37016 558 85 740 879 38048 505 735 831 39058 464 512 895

40189 98 277 78 364 629 757 41044 55 223 364 42082 112 41 215 475 638 706 43189 487 552 67 736 872 44010 627 739 75 931 45124 554 93 717 46283 672 47060 248 69 655 951 48289 388 533 48 637 93 703 98 49536

50074 660 754 982 51206 49 309 463 505 608 18 901 52263 457 536 655 62 76 833 53111 77 266 536 609 22 741 834 74 54081 145 285 788 55067 284 406 15 43 500 71 723 832 56000 92 336 78 85 944 57590 639 41 58 817 58030 589 59051 106 760 829

60048 73 353 478 97 570 828 61000 307 426 572 62815 63092 143 434 626 741 88 808 23 42 954 64020 295 608 65189 237 422 705 66286 339 637 841 67035 54 133 204 29 68102 347 67 471 854 69291 346 646 95 753 955

70297 610 40 820 71215 63 86 390 948 918 72528 774 806 73249 54 64 314 489 74068 505 75041 330 76006 26 457 77050 119 72 288 695 753 55 78051 344 94 942 79184 686 785 850 946

80148 71 584 819 81004 125 63 71 201 13 329 64 93 430 613 82445 59 856 83254 661 877 960 84219 969 85017 67 242 560 747 87098 731 817 88103 241 367 423 749 858 88 89176 205 412 687 925 90244 386 923 91095 235 92014 78 166 259 366 420 73 528 39 611 806 946 93068 315 592 739 899 94292 611 95253 82 83 522 927 40 96246 558 891 933 35 97752 98318 68 627 942 99491 606 12 69

100028 96 368 528 29 85 786 830 74 962 101745 102141 343 627 103036 100 456 104090 725 95 105329 106401 72 596 107505 108008 316 61 79 974 109075 184 500 666 815

110013 34 276 834 964 111057 431 927 616 832 70 112001 383 665 113254 446 674 799 819 74 114001 352 494 860 912 115035 611 721 67 116265 423 505 853 62 950 117115 339 41 73 532 118618 33 924 119120 271 342 752 862 934

120181 90 351 470 121271 607 69 74 93 720 122414 557 123046 141 365 826 938 91 124090 815 900 72 125017 82 286 366 530 126145 237 62 76 568 680 127030 532 677 728 42 128387 548 712 986 129162 213 90 587 615 843

130013 84 249 683 131129 323 75 491 752 56 864 132002 229 579 640 99 133226 37 94 856 949 134511 64 898 985 135605 90 136048 303 26 564 98 826 137149 94 245 366 575 797 138315 786 139291 375 96 495 557 645 706 913 49

140126 95 967 141027 135 243 322 39 670 755 811 142110 308 22 60 435 845 143213 315 583 647 733 860 903 79 144551 934 145312 579 617 845 70 146061 405 147179 570 684 881 148470 600 804 149852 57

150063 107 221 73 341 425 87 666 151072 550 647 60 804 99 999 152212 89 564 153103 323 662 719 67 154182 327 55 645 790 912 63 155085 568 156062 601 783 157293 325 98 846 904 158238 392 771 857 93 159181 656

Odcinek kulturalny

Bułgarska książka o muzyce polskiej

W Sofii nakładem firmy T. F. Czipiewa ukazała się ostatnio bardzo starannie opracowana i wydana praca Iwana Kamburowa p. t. „Muzyka polska".

Jest to zbiór dziesięciu szkiców biograficznych, dotyczących najwybitniejszych kompozytorów polskich, poprzedzony krótkim rzutem historycznym pióra prof. Henryka Opieńskiego.

W przedmowie autor wyjaśnia, że książka jego jest pierwszą z projektowanego cyklu, poświęconego muzyce narodów słowiańskich i to pierwszą nie z przypadku, gdyż autor chciał w ten sposób uczcić geniusz największego muzyka słowiańskiego — Chopina.

W dalszym ciągu autor podkreśla, że znajomość muzyki polskiej w Bułgarii jest znaczna, a niektórzy kompozytorowie jak np. Karłowicz, nie mówiąc już o Chopinie, należą do ulubieńców publiczności. Często organizowane są koncerty, poświęcone wyłącznie muzyce polskiej, jak np. seria koncertów pod dyrekcją Fitelberga, Adam Dołżycki, jako pierwszy dyrygent w sezonie 1937/38 wprowadził na scenę opery narodowej w Sofii „Halkę" Moniuszki, do spopularyzowania zaś muzyki polskiej przyczyniają się dalej liczne transmisje radiowe z Polski, oraz udział młodych artystów bułgarskich w konkursach międzynarodowych, organizowanych w Polsce, jak np. konkurs skrzypcowy Wieniawskiego czy chopinowski.

W zakończeniu przedmowy autor wyraża nadzieję, że jego skromna praca przyczyni się do zacieśnienia kontaktów kulturalnych między Bułgarią a Polską, między którymi wymiana kulturalna w ramach specjalnej umowy rozwija się pomyślnie, utwierdzając tradycyjnie przyjazne stosunki między dwoma bratnimi narodami.

Dr H. Opieński zamiast przedmowy do pracy Kamburowa, o którą prosił autor, dał interesujący rzut oka na rozwój muzyki polskiej w ciągu dziejów, podkreślając jej najściślejszy związek z folklorem i krótko charakteryzując indywidualności twórcze kompozytorów współczesnych.

Ponad 150-stronicowa praca J. Kamburowa obejmuje szkice poświęcone: Chopinowi, Moniuszce, Wieniawskiemu, Żeleńskiemu, Noskowskiemu, Paderewskiemu, Karłowiczowi, Szymanowskiemu i Różyckiemu.

Książka ilustrowana jest portretami kompozytorów, na okładce widnieje drzeworyt prof. Bartłomiejczyka, wyobrażający kobziarza zakopiańskiego.

ECHA GŁOŚNIKA

Słuchowisko o Pasteurze

Radiowy Teatr Wyobraźni dla młodzieży nadał w ostatni dzień ferii świątecznych piękne słuchowisko o Pasteurze — wielkim dobroczyńcy ludzkości.

Zadanie takie nie było łatwe, jeśli chodzi o uprzystępnienie młodzieży naukowej pracy i zasług wielkiego bakteriologa i jednego z największych dobroczyńców ludzkości.

Z zadania tego wywiązała się jednak autorka słuchowiska, p. Gabriela Pauszer — znakomicie. W kilku obrazowych i doskonale dobranych dla wieku słuchaczy scenach — dała autorka przekrój i zasadniczy skrót działalności Pasteura. Więc najpierw szczęśliwe eksperymenty na zwierzętach — tych męczennikach i ofiarach nauki — uwieńczone wynalezieniem szczepionki przeciw wściekliźnie; potem pierwsza a szczęśliwa próba szczepienia zastosowana w r. 1885, w wypadku pokąszenia alzackiego chłopaczka przez wściekłego psa — a wreszcie tryumf uczonego na publicznym posiedzeniu akademii, honory, laury, składane imieniem nauki i ludzkości wielkiemu uczonemu nawet przez jego niedawnych antagonistów, którym Pasteur nie chciał stanąć do pojedynku z bronią w ręku, bo miał ważniejsze zadania w życiu do spełnienia.

Tę treść celowo rozłożoną na 5 nastrojowych scen — uwypukliła doskonała gra całego zespołu; zwłaszcza sugestywnie na słuchacza działała tragiczna boleść matki, zagrożonej utratą synka — jedynaka, jak nie mniej doskonale wypadły słowa współczucia małego Janka dla zwierząt, ofiar eksperymentów nauki. Scena wyzwania Pasteura na pojedynek — z powodu rzekomej obrazy przeciwnika — wzniosła pewną dozę humoru w atmosferę wielkiego napięcia całości słuchowiska.

Słuchowisko o Pasteurze będzie w repertuarze radiowym pozycją wartościową ze względu zarówno na swą heroiczną treść, jak i z powodu jego walorów czysto słuchowiskowych — wyjątkowo plastycznych w swej zwięzłości i celowości oszczędnego słowa. Powinno ono przede wszystkim wejść w program rannych słuchowisk szkolnych.

Okazuje się dowodnie, że doskonałe słuchowisko dla młodzieży obejść się może najzupełniej bez wklejanych wstawek muzycznych, bez piosenek i tych sakramentalnych apostrof: a teraz sobie zaśpiewamy! Do młodzieży wypada i trzeba mówić czasem poważnie i o poważnych rzeczach pod warunkiem, że mówi s ę w sposób ciekawy.

A cóż może być ciekawszego dla młodego serca — jak heroizm? Nie ten wyświechtany: albośmy to jacy tacy, lecz ten, który z narażeniem własnego życia chodzi na odsiecz nękanej niedolami ludzkości. Młodzież powinna poznawać przykłady heroizmu typu Pasteura i czynów, trudniejszych od wyczynów olimpijskich, które gloryfikuje się ponad miarę i ponad zasługę.

Oby przykład słuchowiska o Pasteurze znalazł naśladowców i kontynuatorów. O materiał nie trudno. — hs —

Tibor Csorba w Pałacu Działyńskich

Prelegent najbliższego „wieczoru czwartkowego" w Pałacu Działyńskich, literat węgierski Tibor Csorba, znany jest już społeczeństwu poznańskiemu dzięki licznym swym artykułom w „Tęczy". Sylwetkę pisarza i publicysty, a przytem entuzjastycznego przyjaciela Polski, nakreśli redaktor „Tęczy" Józef Kisielewski w felietonie radiowym 11 bm. o godzinie 18-tej. W Pałacu Działyńskich mówić będzie Tibor Csorba 12 bm. na temat „Literatura powojennych Węgier".

Odczyt zostanie wygłoszony w języku polskim. Przedsprzedaż biletów wyłącznie w księgarni Stefana Dippla, Plac Wolności 11.

Z ekranu

BOOLOO

Kino „Nowe" wyświetla film, który przenosi nas w dżungle malajskie, dokąd wybiera się pewien oficer, by znaleźć legendarnego białego tygrysa i w ten sposób zrehabilitować swego ojca, słynnego podróżnika, któremu zarzucono „bluff". Daje to sposobność do pokazywania ciekawych zdjęć zwierząt i sposobów ich łowienia żywcem. Niektóre sceny są wybitnie emocjonujące. W nadprogramie wyświetlany jest tygodnik PAT-a, film o Nowej Zelandii z cyklu „Cztery strony świata" oraz groteska rysunkowa (ta sama co w ubiegłym tygodniu).

Z dnia

Powiedzmy że... to naprawdę

Nad miastem spowitym w ciemności rozległy się syreny alarmowe, przeciągłe, straszne, donośne i groźne. Tramwaje, samochody i dorożki konne zatrzymały się. Na ulicach krzątali się policjanci i „ludzie z opaskami"... Gapiów ulicznych było więcej niż zwykle.

— Do bram! Do bram! — nawoływali stróże bezpieczeństwa.

Kto rad, czy nie rad zmykał z placu do bram, tym więcej, że megafon krzyczał:

— Trzy osoby zabite! Dom zawalony! Pełno plam iperytowych!

W bramie, w której właśnie i ja się znalazłem, było ciemno, a tłok taki, że ani się ruszyć, ani sięgnąć po papierosa.

— Czy to na serio, czy to tak się ino bawią w wojnę? — zagadała jakaś pani.

— Wszak tak! — ktoś ze strachem mówi. — Nie słyszy pani, co krzyczy radio. Są nawet i zabite...

— Nie wychodzić! — z ulicy nawoływano.

W sieni robiło się coraz ciaśniej.

— O jejku! Rękę prek! Co za frech ten człowiek!

— Czy pani mnie nie poznała? — zagadnął jakiś młody głos.

— Gdzie tam! Nie znam pana i koniec.

W ciemnym kącie przyszło szybko do porozumienia. Rozmawiali już wesoło i nawet poufnie.

Powszechnie zapanowała idylliczna zgoda. Wszyscy pogodzili się z istniejącym stanem. A ta pani co najgłośniej przedtem krzyczała, mówić już zaczęła spokojnie i tak bardzo mile.

— Taki gaz, to jest fajna rzecz, można i poznać porządnych facetów, można se i porozmawiać....

A trwało to coś ponad półtorej godziny. W sieni ucichły swary, zapanowała zgoda, której nie psuły huki wybuchających petard.

— Łe tam, nie! Ja jestem przecież mężatka. Pan zaraz sądzi, że to niby gaz... więc...

W innym znowu miejscu:

— Dobra, jutro o ósmej, ale na pewno. A pozna pan mnie?

— Może...

* * *

Wreszcie alarm odwołano. Stłoczeni w sieni wybiegli na ulicę. Zauważyłem jakąś białą plamę na jezdni.

— Nie chodzić po tym! Zagazowane miejsce!

Jakiś nieszczęśliwiec jechał na rowerze prosto na ... iperyt.

— Stać! To przecież jest niebezpieczne miejsce!

Stanął, ale właśnie obiema nogami i to w środku plamy iperytowej.

— Pan jest zagazowany iperytem.

— Na prawdę, czy też tak „na niby".

— Na niby, na niby, ale zagazowany.

— Łe! — krzyknął i zanim władza się zorientować mogła, widziała tylko szybko zmykający cień ludzki.

* * *

Na wesoło i smutno brali mieszkańcy miasta te alarmy. Wikłali się w znalezieniu prawdy.

— Tyle tych osób zabitych, tyle rannych, dom zawalony, szyny tramwajowe popsute" — To wszystko było dla nich niezrozumiałe. Pewnie już się przekonali, że to wszystko było markowane.

Dzisiaj każdy, kto znalazł się na ulicy o godz. 9-tej płakał jak bóbr. Samoloty bowiem zrzuciły na miasto bomby łzawiące.

Tym razem płakali naprawdę, nie markowali i chętnie uciekali do bram.

Octovian.

Poświęcenie szkoły pielęgniarstwa P. C. K.

Poznań, 11. 1.

W Poznaniu został oddany do użytku gmach szkoły pielęgniarstwa Polskiego Czerwonego Krzyża. Jest to duży 4-piętrowy budynek, urządzony według najnowszych wymogów higieny i techniki. Stanowi on prawdziwą ozdobę miasta.

Poświęcenie nowego gmachu odbyło się narazie w ramach wewnętrznych, uroczyste zaś poświęcenie gmachu oraz oddanie go do użytku odbędzie się w dniu 19-go marca r. b.

„Żyć i umierać dla Polski!"

Takim hasłem ożywiona jest działalność Legii Inwalidów Wojennych

Poznań, 11. 1.

W ub. niedzielę, dnia 8 bm. o godz. 14 odbyło się w świetlicy wojewódzkiej roczne walne zebranie Kompanii Poznań Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. gen. Sowińskiego. Ustępujący prezes, p. Czesław Zieliński, w serdecznych słowach powitał delegata Prezydium Zarządu Głównego, wiceprezesa tegoż zarządu i prezesa Zarządu Wojewódzkiego, p. ppłk. Chaneckiego, oraz delegata Prezydium Federacji Związku Obrońców Ojczyzny, p. Bolesława Mayera, a zwracając się do zebranych, powitał ich tymi słowy: „Witam was serdecznie, szara brać inwalidzka, którzy w znojnym trudzie, okryci ranami za obcą sprawę, na zew Ojczyzny „do boju", często jeszcze nie wyleczeni z ran i chorób, porzuciliście dom, rodzinę i to, co wam było często najdroższym, aby stanąć po raz wtóry do ciężkich zmagań z odwiecznymi wrogami, witam was jako tych, którzy jesteście żywymi pomnikami, wytyczającymi własną krwią granice naszej z grobu powstającej Ojczyzny, witam was jako tych, którzy organizujecie się w Legii Inwalidów Polskich, idąc w ślady naszego Patrona i bohatera narodowego, gen. Józefa Sowińskiego, aby w czyn zamienić słowa: „Żyć i umierać dla Polski!". Następnie złożył prezes hołd Wielkiemu Protektorowi Legii, Budowniczemu Państwa Polskiego i Jego silnej Armii, Pierwszemu Marszałkowi Polski, ś. p. Józefowi Piłsudskiemu, a obecni przez powstanie z miejsc i jednominutowe milczenie uczcili pamięć Wielkiego Marszałka. Po odczytaniu telegramu gratulacyjnego od Zarządu Głównego, prezes wręczył najlepszym 5 strzelcom Kompanii, z okazji 20-lecia Oswobodzenia Państwa Polskiego, efektownie wykonane i obramowane dyplomy.

Z kolei poprosił prezes do stołu prezydialnego na przewodniczącego p. płk. Chaneckiego, na ławników delegata Prezydium Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, p. Bolesława Mayera oraz p. Stanisława Hetmańskiego, zaś do pióra p. Marcina Świergiela. Po zdaniu sprawozdań z rocznej działalności ustępujących członków zarządu, przewodniczący w dłuższym przemówieniu podniósł sprężystą i ofiarną pracę ustępującego zarządu, jak i pocztu chorągwianego, który reprezentował godnie Legię na wszystkich uroczystościach, nie wyłączając uroczystości religijnych. Po udzieleniu pokwitowania ustępującemu zarządowi, przystąpiono do wyboru nowych władz. W skład nowego zarządu wchodzą: prezes — Czesław Zieliński, dalsi członkowie zarządu — Adam Augustyniak, M. Hurysz, Krzyżanek i Grześkowiak. Zastępcy: Hetmański i Orlicki. Komisja rewizyjna: Świergiel, Gorwa i Próchniewski; zastępcy: Machowiak i Zbytniewski. Delegatami na zjazd delegatów do zarządu głównego i zarządu wojewódzkiego wybrani zostali: Zieliński i Augustyniak, zastępca Krzyżanek. Poczet sztandarowy tworzą: Augustyniak, Krzyżanek, Orlicki i Żwawiak. Korespondentem Kompanii Poznań dla miesięcznika „Frontu Inwalidzkiego" i pism miejscowych wybrano jednogłośnie p. Czesława Zielińskiego. Po komunikatach zarządu i członków, zabrał głos delegat Prezydium Federacji, który w zwięzłych słowach uwypuklił owocną działalność prezesa na niwie współpracy z Federację Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, składając na jego ręce życzenia dalszej pomyślnej pracy. Okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Jej Prezydenta, Pana Profesora Ignacego Mościckiego i Naczelnego Wodza Polskiej Siły Zbrojnej Pana Marszałka Śmigłego - Rydza zakończono poważne, nadzwyczaj harmonijne obrady, których przebieg był bardzo podniosły.

Trzy śmiertelne strzały do listonosza

Rabunkowy napad na Pomorzu

Grudziądz, 11. 1.

Pomiędzy godz. 19 a 20 na skrzyżowaniu dróg, prowadzących z Wełcza w kierunku Mokrego, Leśniewa i Zakurzewa, tajemniczy osobnik z bliskiej odległości dał trzy strzały do listonosza wiejskiego, 22-letniego Tadeusza Henslika z Wełcza, raniąc go śmiertelnie. Henslik, brocząc krwią, ostatnim wysiłkiem docołgał się do agentury pocztowo - telegraficznej w Leśniewie, gdzie zdołał tylko wypowiedzieć słowa: „Jestem postrzelony" i padł nieprzytomny.

Z Leśniewa zaalarmowano komendę policji. Okazało się, że Henslikowi zginęło z torby 60 złotych, które prawdopodobnie morderca zabrał. Na miejscu został natomiast rewolwer, broń i torba listonosza. Rannego przewieziono do szpitala miejskiego w Grudziądzu, gdzie rano zmarł.

Zapiszmy się do Towarzystwa Przeciwgruźliczego

Poznań, 11. 1.

Walka z gruźlicą, jak każda walka, **wymaga ofiar pieniężnych.** Walka z gruźlicą tym bardziej, że szerzy się ona wśród warstw n i e z a m o ż n y c h, nieodpornych na choroby, niemogących stosować dla siebie długotrwałego leczenia, wymagającego jeszcze odpowiedniego mieszkania i odżywiania.

Pomoc jest potrzebna ze strony społeczeństwa tym większa, gdy urządzenia państwowe i samorządowe zmuszone są ograniczać swe świadczenia wobec zmniejszonych budżetów. Pomoc idzie od wszystkich towarzystw charytatywnych, szczególnie jest ona jednak obowiązkiem **Towarzystwa Przeciwgruźliczego.** Dlatego zapisz się sam i namów znajomych **by się zapisali na członków Towarzystwa Przeciwgruźliczego.**

Składka roczna wynosi **3 złote.** Wpłać ją na Nowej 10 w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Poznania, lub w jej filii na Łazarzu.

Komunikaty teatralne

— **Teatr Wielki.** Dziś dla związków robotniczych „Szczęśliwej podróży". Wszelkie passe - partout nie ważne. W czwartek dramat muzyczny „Niziny". Świetna śpiewaczka koloraturowa Ewa Bandrowska-Turska zajmująca dziś pierwsze miejsce wśród słynnych śpiewaczek wystąpi jedyny raz w sobotę, 14 stycznia w roli Violetty w operze Verdiego „Traviata". Zapowiedź jedynego występu świetnej artystki wywołała żywe zainteresowanie wśród bywalców operowych.

— **Teatr Polski.** Dziś w środę „Subretka" Dewala. W czwartek „Egzamin z miłości".

ZEBRANIA

Czwartek:

Godz. 18,00 Związek Inwalidów Wojennych R. P. — koło Poznań w sali Ogrodu Zoologicznego.

Godz. 20,00 Zrzeszenie Kołodziei; walne zebranie w sali nr. 6 Domu Rzemieślniczego.

Piątek:

Godz. 18,00 Tow. Ogrodu działkowego im. Chociszewskiego w lokalu p. Florkowskiego, ul. Marsz. Focha 62.

Kurs uproszczonej księgowości dla rzemieślników

Jak już donosiliśmy, Wielkopolski Związek Rzemieślników Chrześcijan, organizuje w Poznaniu **kurs uproszczonej księgowości**, którego otwarcie nastąpi w dniu 12 bm.

Rzemieślnicy oraz członkowie ich rodzin, którzy chcieliby uczestniczyć w tym kursie, a dotąd na kurs ten się nie zapisali, mogą to jeszcze uczynić w dniu otwarcia kursu, o godz. 19,30 w sali cechowej Domu Rzemieślniczego, ul. Fr. Ratajczaka 21 g. (wejście główne) II piętro. względnie w sekretariacie Wielkopolskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan, Wały Zygmunta 15, pokój 7, I. ptr. (Dom Rzemieślniczy). — Całkowity koszt udziału w kursie z podręcznikiem wynosi zł 12,—.

Strajk robotników rolnych

W majątkach rolnych Sieroszewice i Roztoczyce, powiat ostrowski, własnościach niejakiego D e u t s c h m a n n a, wybuchł ponownie strajk robotników rolnych w liczbie 69 na 72 zajętych. Pracują tylko ci, którzy zatrudnieni są przy inwentarzu. Powodem strajku jest niewypłacenie zaległych zarobków za listopad i grudzień roku ubiegłego w sumie około 2.000 złotych.

TELEGRAMY

Obrady komisji budżetowej

Telegram własny „Nowego Kuriera"

Warszawa, 11. 1.

(ss) Dziś o godz. 9-ej rano rozpoczęło się pierwsze w tym roku posiedzenie komisji budżetowej Sejmu. Na porządku dziennym obrad znalazł się budżet prezydium Rady Ministrów, oraz Sejmu i Senatu. — Budżet Rady Ministrów referował poseł Gdula, który przedłożył Izbie dane cyfrowe.

Następnie zabrał głos poseł Celewicz, który ubolewał nad sytuacją Ukraińców zamieszkałych w Małopolsce Wschodniej. Odpowiedział mu w bardzo zdecydowanej formie poseł Wagner, wskazując na wszystkie gwałty dokonane przez napływowe bojówki ukraińskie na spokojnej ludności ruskiej i polskiej zamieszkałej na południowym wschodzie Rzeczypospolitej.

Z kolei zabrał głos poseł Żeńczykowski, który omówił działalność poszczególnych biur podlegających prezydium Rady Ministrów.

Na posiedzeniu komisji obecni są Pan Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski i marszałek Sejmu prof. Makowski.

Proces b. prem. Kozłowskiego

Telegram własny „Nowego Kuriera"

Warszawa, 11. 1.

(ss) Dziś w warszawskim Sądzie Okręgowym rozpoczął się proces przeciwko b. premierowi prof. Leonowi Kozłowskiemu, oraz red. odpowiedzialnemu „Polityki" Tadeuszowi Zajączkowskiemu z oskarżenia prywatnego prof. Stanisława Strońskiego. Powodem skargi był artykuł jaki ukazał się w swoim czasie w „Polityce" podpisany inicjałami L. K., w którym autor zarzucał oskarżycielowi prywatnemu należenie do masonerii.

Były premier Kozłowski zgłosił się już przed godz. 9 rano w sądzie, oczekując w kuluarach na rozpoczęcie rozprawy. Prof. Kozłowskiego broni adw. Wilski, zaś red. Zajączkowskiego adw. Bogdański z Poznania. Rozprawę prowadzi sędzia Turowski. Na ławie oskarżycieli zasiedli prof. Stroński i adwokat Szurlej.

Po rozpoczęciu przewodu sądowego sędzia zamierzał zarządzić tajność rozprawy, na wniosek adw. Szurleja została utrzymana jawność.

Po odczytaniu aktu oskarżenia zabrał głos prof. Kozłowski, który podtrzymał wszystkie zarzuty uczynione prof. Strońskiemu w artykule, podkreślając równocześnie, iż nie będzie przeprowadzać dowodów prawdy. Ponieważ prof. Stroński może czuć się obrażonym, dlatego gotów jest przeprosić go publicznie, natomiast chciałby, aby prof. Stroński wraz z nim wziął udział w akcji zwalczania masonerii. Jeżeli prof. S. zgodzi się na to, to wówczas odwoła on zarzuty i da mu całą satysfakcję.

Po oświadczeniu prof. Kozłowskiego sąd przystąpił do przesłuchiwania oskarżyciela prywatnego. Rozprawa trwa.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. ROMANA DMOWSKIEGO

Staraniem Stronnictwa Narodowego zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Romana Dmowskiego.

Nabożeństwo celebrowane przez J. Eksc. Ks. Biskupa Radońskiego, odbędzie się w sobotę, dnia 14 b.m. o godz. 9 rano w Bazylice Katedralnej.

Zarząd Stronnictwa Narodowego zwraca się tą drogą do wszystkich PP. Pracodawców z gorącą prośbą, ażeby swoim pracownikom umożliwili udział w nabożeństwie.

RADA MIEJSKA

Dziś o godz. 20-ej odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem obrad:

1) Przyjęcie porządku obrad.
2) Przyjęcie protokółu z poprzedniego posiedzenia.
3) Sprawozdanie Prezydenta Miasta.
4) Pożyczka z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego zł 50.000 na zakup domu od S.S. Urszulanek (II czytanie).
5) Pożyczka na budowę kanalizacji zł 11.600 (II czytanie).
6) Zamiana nieruchomości i Chaną Wittenberg.
7) Protokół Komisji Rewizyjnej z dnia 22.IX.1938 r. w sprawie Kujawskiej Elektrowni Okręgowej.
8) Powołanie Komisji na prawach Rady Miejskiej do spraw O.P.L.
9) Przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu za 1937/38 r.
10) Wolne wnioski.

Walne Zgromadzenie Zarządu Włocł. T-wa Wspom. Biednych

Zarząd Włocławskiego Tow. Wspomagania Biednych podaje do wiadomości członków T-wa, że dnia 21 stycznia b.r. o godzinie 18-ej w lokalu własnym przy ul. Królewieckiej 24, odbędzie się zwyczajne Walne Zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym, a mianowicie:

1) Zagajenie, 2) Wybór prezydium, 3) Odczytanie protokułu ostatniego Walnego Zgromadzenia 4) Sprawozdenie rachunkowe i opisowe z działalności T-wa za rok 1937/8, 5) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej, 6) Zatwierdzenie preliminarza budżetu na rok 1939/40 7) Wnioski członków, 8) Wybory członków, 8) wybory do zarządu na miejsce ustępujących członków 9) wybory do Komisji rewizyjnej, 10) Wolne wnioski.

Zestawienia rachunkowe zostały wyłożone w biurze T-wa przy ul. Królewieckiej 24 w godzinach od 10-tej do 15-tej.

Zarząd W.T.W.B.

Państwowa Szkoła Teletechniczna przyjmuje podania kandydatów do 31.I.1939 r.

Państwowa Szkoła Teletechniczna w Warszawie rozpoczęła przyjmowanie kandydatów na dwuletni kurs nauki, który rozpocznie się w lutym 1939 r.

Kandydaci winni posiadać świadectwa ukończenia przynajmniej 6 klas szkoły średniej dawnego typu i odbytą służbę wojskową lub zwolnienie z jej odbycia oraz nie przekroczone 30 lat życia.

Nauka w szkole jest bezpłatna, przy czym pilni słuchacze II kursu korzystają ze stypendiów Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Po ukończeniu szkoły absolwenci otrzymują świadectwa teletechników i są przyjmowani do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Podania z dołączeniem: metryki, świadectwa szkolnego, 3 fotografij, świadectwa moralności, świadectwa lekarskiego o przydatności do służby państwowej, życiorysu i własnoręcznie sporządzonego wyciągu z książeczki wojskowej, kierować należy bezpośrednio do Dyrekcji Państwowej Szkoły Teletechnicznej w Warszawie, ul. Nowogrodzka 45.

Termin składania podań upływa dnia 31 stycznia 1939 r.

Egzamin sprawdzający z matematyki w zakresie 6 klas gimnazjalnych dawnego typu rozpocznie się w lokalu szkolnym dnia 10 lutego 1939 r. o godzinie 8-ej rano.

Dancing karnawałowy P. B. K.

W sobotę 14 stycznia 1939 r. Włocławskie Koło Polsk. Białego Krzyża urządza „Dancing karnawałowy" w Salonach Towarzystwa Wioślarskiego. Powstały specjalnie w tym celu Komitet dokłada wszelkich starań, aby urozmaicić tę doroczną imprezę Białokrzyską.

Nie wątpimy, iż wszyscy Członkowie i Sympatycy Polskiego Białego Krzyża z Włocławka i okolicy znajdą się na tej przemiłej imprezie karnawałowej i zadokumentują swą obecnością pełne zrozumienie pracy Białego Krzyża i swe gorące uczucia dla naszej armii.

Ostatnie dni zapisów do Instytutu Wyższej Kultury Religijnej we Włocławku

We wtorek d. 17 stycznia b. r rozpoczynają się już wykłady w Instytucie W. K. R. Odtąd odbywać się one będą systematycznie, po dwa dziennie, w sali przy Bibliotece XX Chodyńskich, w godzinach między 9—21, we wtorki i piątki każdego tygodnia, według planu, jaki otrzymać można w kancelarii Instytutu.

Przypominając powyższe zaznaczamy, że upływają ostatnie dni, w których można się jeszcze zapisać w poczet słuchaczy Instytutu. Dyrekcja przyjmuje zapisy codziennie aż do poniedziałku, 16 b. m. włącznie, w godzinach od 17 do 19 i udziela wszelkich bliższych informacji.

Wyróżnieni za wibitną pracę w Związku Strzeleckim

Corocznie władze Związku Strzeleckiego, pragnąc wyróżnić tych z pośród aktywnych działaczy Z. S., którzy przez pracę swą na powierzonych im odcinkach w sposób wybitny przyczyniają się do wzrostu i znaczenia organizacji strzeleckiej, poświęcając jej swą inicjatywę, zdolności organizacyjne i chwile wypoczynku zbywające im po pracy zawodowej — nadaje im dyplomy za wybitną pracę w Związku Strzeleckim, na których składa swój podpis Dowódca Okręgu Korpusu VIII w Toruniu p. gen. Michał Karaszewicz-Tokarzewski oraz władze Okręgu VIII Zw. Strzeleckiego.

W roku 1938 dyplomy zasługi zostały nadane na terenie powiatu włocławskiego niżej wymienionym działaczom Zw. Strzeleckiego:

Prezeska oddziału żeńskiego m. Włocławek — ob. Maria Tusiewiczowa, Członek wspieraj. oddziału Brześć-kuj. — ob. Wanda Leśkiewiczowa, Prezes oddziału Czerniewice — ob. Andrzej Żuchowski, Prezes oddziału Lubień-Kuj. — ob. Bronisław Dobrek, Komendant oddziału Gmin. Chodecz — ob. st. komp. Serafin Wiśniewski, Komendant oddziału Gmin Krzywa-Góra ob. komp. Jan Kryda, Komendant oddziału Gmin Lubraniec ob. druż. Maks. Żurański, Szef Kompanii Miejskiej m. Włocławek ob. sierż. Leon Milewczyk.

Doręczenia dyplomów ob. ob. M. Tusiewiczowej, A. Żuchowskiemu, B. Dobrkowi, S. Wiśniewskiemu i L. Milewczykowi dokonał osobiście w dniu 8 I. b. r. ob. prezes powiatowy Z. S. W. Tuz w asystencji Komendanta Powiatowego P. W. kpt. W. Fabijanowskiego i Komendanta Pow. Z. S. ob. st. komp. J. Mrozińskiego, przed frontem oddziałów Strzeleckich.

Wręczenie dyplomów pozostałym odznaczonym odbędzie się w najbliższym czasie.

Wilki kosztowny program w „CORSO"!

Joan Crawford i Spencer Tracy „Modelka"

2-gi obraz! „Ostatnia Salwa"

wielki film francuski osnuty na tle walk na szlaku Indie — Bagdad

Oto jeden z najbardziej ciekawych programów wystawia obecnie „Corso" szlagier „Metro G. M.", reżyserji, Franka Borzagea p. t. „Modelka" są to dzieje pięknej a biednej dziewczyny, która na swej drodze spotyka dwie miłości... w głównej roli występuje znakomita gwiazda przepiękna Joan Crawford oraz wspaniały Spencer Tracy poraz pierwszy razem, co gwarantuje koncertową grę. Film wystawiony z rozmachem, bagata wystawa, życiowa treść... słowem film godnie noszący markę „Metro G. M".

2-gi film osnuty na tle walk na szlaku Indie Bagdad p. t. „Ostatnia Salwa" jest wielkim filmem batalistyczno szpiegowskim najnowszej produkcji francuskiej. W gł. rolach Kata de Nagy, Pierre Richard Willm, Pierre Renoit, Jagues Catelaine oraz wojska brytyjskie, hordy arabów.

Dla młodzieży dozwolone. Sala dobrze ogrzana.

Słowem program jest ciekawy i b. wartościowy!

Kradzieże

Dnia 5 b.m. Mańkowskiej Anieli zam. w Łęgu ul. Tumska we Włocławku, nieznany sprawca skradł z wozu torebkę z zawartością 6 zł.

Dnia 5 b.m. Pańkę Mani, zam. ul. Starodębska № 3 w/m podczas targu nieznany sprawca na Pl. Dąbrowskiego, skradł marynarkę ze straganu wart. 20 zł.

Stan walki z gruźlicą daje świadectwo kultury narodu

Z Caritasu parafii św. Stanisława

Caritas tej parafii na święta Bożego Narodzenia udzielił zapomóg w żywności dwustu kilkudziesięciu rodzinom na sumę 642 zł., pozatym w grudniu na 108 zł., czyli razem w ubiegłym miesiącu wydano zapomóg za 750 zł.

Walne zebrania

W parafii św. Stanisława w niedzielę 15 stycznia odbędą się walne zebrania oddziału Kat. Stow. Kobiet po nieszporach, czyli o 4 i parafialnego Caritasu o g. 5. Wszystkich należących do tych organizacyj jak również chcących się zapisać, zarządy zapraszają na powyższe zebrania.

Zabawa drukarzy

W nadchodzącą sobotę Polski Związek Prac. Druk. i Pokr. Zaw. urządza w sali T-wa Krajoznawczego ul. Słowackiego 1, Doroczną karnawałową zabawę.

Strój dowolny. Wejście tylko za zaproszeniami.

Dochód z zabawy przeznacza się na cele sekcji Kulturalno-Oświatowej przy Zw. Drukarzy.

Dyżur lekarski i apteczny

Dyżur apteczny — p. Mejstra, ul Kościuszki 1, tel. 13-78.

Dyżur lekarski — dr. Wdowiak, St. Rynek 4 tel. 15-81.

Wydawca i redaktor: Stanisław Kacperski. Zakł. Graf. p.f. „B-CIA PIOTROWSCY", Włocławek, Przedmiejska 20. Telefon 11-00.